Bu kuponu kesib saklayınız

VAKIT KİTAP KUPONU

Tertib 5 / 8

1 den 30 a kadar bir sıra kupon top. layıp idaremize getiren okuyucularımız Dün ve Yarın Tercüme Külliyatının ikinci seri beş kitabını yüzde 50 eksik fiatla alabilirler.

Millî Piyangoda kazanan numaralar

(Yazısı 5 incide)

HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

CUMARTESİ 8 HAZİRAN 1940 ☆ YIL: 23 * SAYI: 8050

İDARE EVİ: Ankara Cad.ISTANBUL *Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46* Telefon: 21413 (Yazı) - 24370 (İdare)

Amerika efkârı umumiyesinin bir sondajı

Nevycek, 7 (A.A.) — Gallup efkârumumiye enstitüsünün yaptığı son sondaj neticesine göre, Amerika vatandaşlarının yüzde sekseni, Avrupada bir Alman zaferinden sonra, naziler, Panama kanalı civarındaki Fransız, İngiliz ve Holanda müstemlekelerini almaya kalkarlarsa Amerika Birleşik Devletinin harbetmesi lâzımgeleceği fikrindedir.

Millî Şefin Trakyadaki seyahati

Siyasî hâdiselerle alâkadar değil

Istanbul, 7 (A.A.) — Reisicumhur, Istanbul ve Trakyada mutad olan normal seyahatlerinden birini yapmaktadır.

Halk ve ordu ile temas arzusuna ibtina eden bu seyahatin siyasî hâdiselerle alâkası yoktur.

Harp hareketlerinin kısa bilânçosu

Yazan: *ASIMUS*

Alman ordularının Şimali Fransada Parise doğru başlıyan taarruzları ile harbin sürpriz devresi bitmiş, artık şuurlu mukavemet safhası gelmiş bulunuyor. Holanda ve Belçika üzerinden gelen büyük Alman taarruzuna ağır tanklar ile hava kuvvetlerinin birleşmesi ve şimdiye kadar görülmemiş bir sistem dahilinde faaliyete geçmesi, bundan sonra Belçika Kralı Leopoldun müttefikler baş kumandanlığına haber vermeksizin Almanlara teslim olarak yarım milyona yakın İngiliz ve Fransız kuvvetlerini açıkta bırakması diğer taraf için hakikaten çok tehlikeli bir sürpriz teşkil etmişti. Fransız topraklarında Alman orduları ile müttefik kuvvetleri arasında görülen bugünkü askerî vaziyet bu sürprizin bir neticesidir.

Bununla beraber Almanlar ihdaz ettikleri sürprizlerden istedikleri istifadeyi temin edememişlerdir: Dönkerk etrafında artık esir düşmekten başka yapacak bir şeyleri kalmadığı kanaati ile muhasara olundukları ilân olunan 330.000 İngiliz ve Fransız askeri hava ve deniz kuvvetlerinin yardımı ile tamamen kurtarılmıştır.

Sonra şimal ordusunun bu kahramanca ricati devam ederken Mareşal Gamlen'in yerine geçen General Veygand Som ve En nehirlerinin gerisinde üç, beş günlük bir zaman zarfında yeni bir müdafaa hattı, aynı zamanda Alman ordusunun taarruz hareketi içinde üstünlüğünü temin eden hava kuvvetlerinin himayesinde ki ağır zırhlı kıtalara karşı bir antitank müdafaa sistemi kurmuştur.

Fransız Başvekili Renonun son mesajında dediği gibi bu vaziyet gerçekten kuvvetli bir ümit kaynağıdır. Fazla olarak Alman taarruzu henüz üçüncü gününde olduğu için harp sahasında her iki muhasım tarafın hareketlerine, bilhassa müdafaa vaziyetinde bulunan kuvvetlerin askerî icabatla muvakkat gerilemelerine bakarak netice hakkında kat'î bir hüküm vermek doğru olamaz. Kurtuluş tarihinde millî mücadelenin Sakarya günlerini yaşamış olan Türkler bu hakikati herkesten daha iyi bilir.

Evet, Alman orduları Fransanın şimalinde bir kısım araziyi ve sahilleri işgal etmiştir; fakat diğer taraftan Dönkerk önünde muhasara edilen yüz binlerce İngiliz ve Fransız askerlerinin her türlü kara ve hava hücumlarına rağmen sahilden almarak Britanya adalarına nakledilmesi Alman ordularının zaferi içinde bir mağlûbiyet levhası ve İngiliz ve Fransız harp filoları için de denizlere hâkimiyetin en açık bir nişanesi olduğu da şüphesizdir; o kadar ki bizzat Hitler Alman milletine Alman ordularının zaferlerini ilân etmek için neşrettiği beyannamede bu açık nişaneyi örtmek maksadiyle "Alman donanması bu harekatlere iştirak etmedi." demek mecburiyetini duymuştur.

Şu halde harp sahasında görülen gündelik değişiklikler üzerinde efkârumumiyenin alâkası tabii olmakla beraber kat'i neticeleri sabır ve sükûnla beklemek lâzımgelir.

Muharebe Dün de Bütün şiddetile Devam Etti

Fransız istinat noktaları mukavemet ediyor

Açık denizlerdeki İtalyan vapurları Bitaraf limanlara gitmek emri aldılar

Mareşal Bono cenup orduları kumandanı oldu

Ne. york, 7 (A.A.) — İtalyan seyrisefain kumpanyası, açık denizde bulunan bütün İtalyan vapurlarının bitaraf limanlara gitmek için emir aldıklarını bugün bildirmiştir.

Kumpanyanın Nevyorktaki müdürü olan Verrando, doğrudan doğruya Romadan alınan bu emir üzerine limanlarda olan bütün vapurların hareketleri de iptal edilmiş olduğunu söylemiştir.

Nevyork, 7 (A.A.) — İtalyan konsolosu, İtalyan vapurlarının bitaraf

(De.amı 4 üncüde)

Moskovanın İtalyaya ihtarı

"Sovyetler Balkanlardaki emniyetini tehlikede görünce müdahalede bulunacak„

Londra, 7 (Hususi) — Moskova radyosu dün akşam İtalyaya katî bir ihtarda bulunarak birçok devletlerin istiklâlini kendi emniyeti için lüzumlu gördüğünü ve bilhassa Balkanlardaki emniyetini de tehlikede gördüğü takdirde müdahalede bulunacağını bildirmiştir.

Moskova radyosu şöyle demiştir;

"İtalyayı bugünkü harpte bitaraf bırakmak için yapılan her teşebbüs boşa çıktı. İtalya her ne olursa olsun. getireceği felâket katî veya şüpheli bulunsun harbe girmeğe karar vermiştir.

(De.amı 4 üncüde)

Yeniden birçok tank tahrip edildi

Bresle mıntakasında Alman zırhlı kuvvetleri sızmaya muvaffak oldu

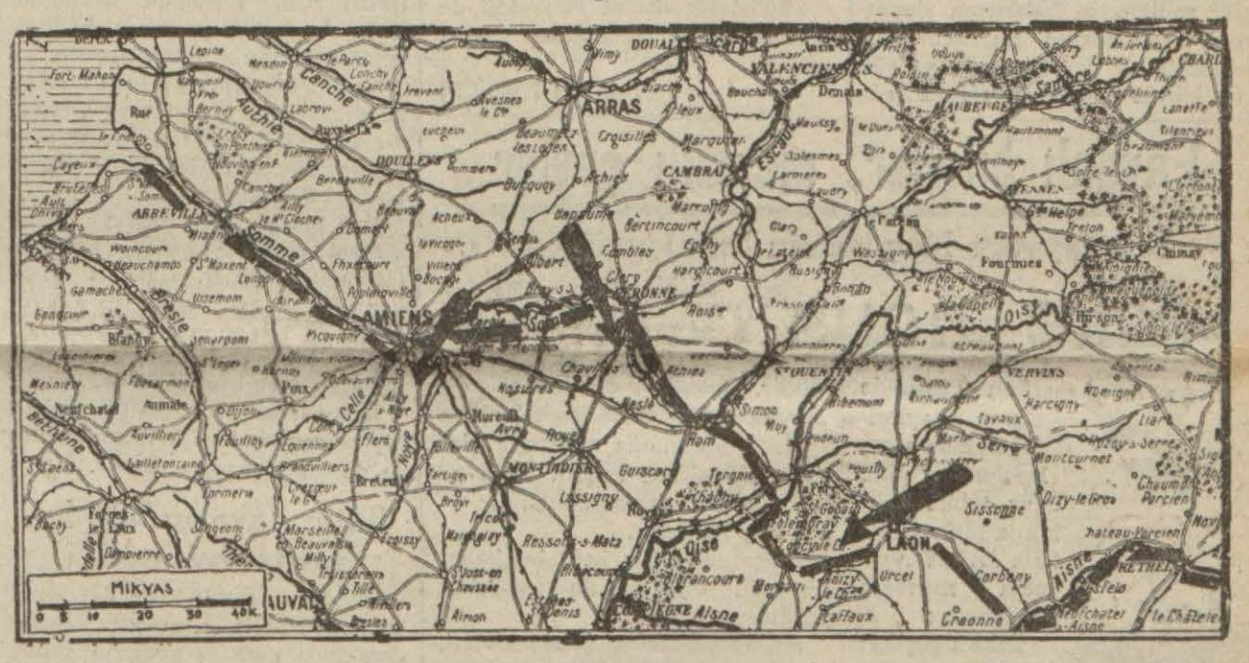

Harp sahasını gösteren harita (Yazısı 4 üncüde)

Müttefik tayyareler Fasılasız akınlarile kara harekâtını kolaylaştırıyor

Amerika müttefiklere elinden gelen yardımı yapmaya karar verdi

Amerika donanmasından 250 tayyare derhal gönderiliyor

Ruzvelt, senatodan top ta verilmesi salâhiyetini istedi

Nevyork, 7 (A.A.) — Nevyork Times gazetesinin Vaşington muhabirinin bildirdiğine göre, Amerika hükûmeti, seferî bir kuvvet gönderilmesi müstesna olmak üzere müttefiklere elinden gelen bütün yardımlarda bulunacaktır.

Muhabir şunları ilâve etmektedir:

Hükûmet memurları millî müdafaaya halel gelmeden müttefiklere Amerika donanmasının ve ordusunun verebileceği bütün tayyarelerin gönderilmesine karar verildiğini beyan etmişlerdir. Teslihat "Tradingin" usulüyle yapılacaktır. Yani hali hazırda ordu kuvvetlerine ait olan tayyareler piyasada satışa çıkarılacaktır. O zaman ticarî müesseseler bunlardan istedikleri gibi istifade edeceklerdir. Ruzvelt müda-

(De.amı 4 üncüde)

Belçika ve Almanyadaki askerî hedefler yeniden bombalandı

Londra, 7 (Hususi) — İngiliz hava kuvvetlerine mensup ağır ve orta bombardıman tayyareleri büyük faaliyet göstermektedirler. Dün bütün gün bütün gece ve bugün bütün gün İngiliz orta bombardıman tayyareleri düşmanın harp sahasına gelen münakale yollarını, köprü başlarını, yol ağızlarını ve düşman kıtalarını bombardıman etmişlerdir. Beş tane İngiliz tayyaresi dönmemiştir.

(De.amı 4 üncüde)

Meclis-i Meb'usân 1293=1877

Hakkı Tarık Us

İlk Devrenin müzakereleri :

400 büyük sahifelik bir kitab.

Her kitabcıda bulunur

İŞARETLER:

Yaşamanın şartı: kuvvetli olmak

Yunan Başvekili Metaksas milli gençlik teşkilâtının 7000 azası huzurunda verdiği bir nutukta şunları söyledi:

"Bugün rahatız. Fakat fırtına yarın bizim üzerimize de çökebilir. Biz kimsenin malı olan bir şeyi almak arzusunda değiliz. Bunu Yunanlılar hiç bir zaman yapmaz, fakat elimizden hiç bir zaman kaçırmak istemediğimiz kendi malımız vardır.

Böyle bir halin tahaddüs etmesini temenni etmiyoruz. Fakat husule geldiği takdirde şurasını bilmelisiniz ki genç, ihtiyar, bütün erkekler değil, sizler, kız ve erkekler de vatan hizmteine davet edileceksiniz."

Müttefik devlet Başvekilinin bu kısa sözlerinde yaşamak isteyen ve dünyada hangi şartlar içinde yaşamak istediğini tayin etmiş olan bir milletin görüşü canlanıyor.

Yunan Başvekili millî hudutları içinde inkişaf gayesi takip eden bir devletin bugünkü dünya manzarasını nasıl idrâk ettiğini izah ediyor. Onun ne yabancı bir memlekette bir davası vardır, ne de kendi yurdundan bir parçayı bir başkasına terketmek gibi bir niyeti mevcuttur.

Müstakil olmak ve sulh içinde yaşamak isteyen bir milletin tabiî arzusu Yunan milletinin de emelidir.

Fakat bu emelin tahakkuku nasıl mümkün olabilir?

Bunun tahakkuku için iki hareket noktası tasavvur edilebilir:

I — Dünya siyasetinin prensipini milletlerin haklarına riayet esası teşkil ederse bu zamanda müstakil bir devletin sulh ve sükûn içinde yaşaması dünya nizamının tabii bir eseri olur. Nitekim büyük harpten sonra "Milletler Cemiyeti" prensipi hâkim bulundukça bir kısım milletler müstakil bir devlet sıfatiyle rey sahibi olmak imkânını elde ettiler. Bu devre kısa bir zaman sürmekle beraber Milletler Cemiyeti fikri etraftan tecavüzlere uğramaya başladığı dakikadan itibaren milletlerin hayatında korku hüküm sürmeye başladı. Milletler Cemiyeti prensipi ihlâl edildikçe "hak kavinin" düsturu yeni, yeni zaferler kaydetti.

II — Kuvvetli olarak hakkını silâhiyle müdafaa edebilmektir. Hakkını silâhiyle müdafaa edebilmek beşerî tarihin sarsılmaz, kaybolmaz, değişmez düsturlarından biridir. Her düsturu insan zekâsı aşındırdığı halde bunu unutmaya imkân bulamamıştır.

Milletler Cemiyeti fikrinin akamete uğramasından sonra dünyada insiyakî bir şekilde himayesine girilen prensip "hakkın kuvvetle müdafaası" esasıdır. Bunu yapmıyanlar, bundan tegafül gösterenler kendilerini kurban etmişlerdir.

Hayatını muharebe meydanlarında ve fikir mücadelelerinde geçirmiş olan General Metaksas bir milletin görüş zaviyesini izah tan sonra istiklâlin şartını da ileri sürmekten geri kalmıyor.

Hakkı korumak için kuvvetli olmanın bir zaruret olduğunu gençlere anlatıyor. Hayatın ebedî kanunu kuvveti hakka müeyyide yapmaktır.

Müttefik devlet Başvekili de bu hakikati bir kere daha tekrar ediyor.

SADRİ ERTEM

ŞEHİR İÇİNDE

Bir kalay tüccarı tevkif edildi

Sebepsiz yere kiraları arttıranlar hakkında da takibat yapılıyor

İhtikârla mücadele faaliyeti müsmir bir şekilde devam etmektedir.

Dün ıtriyat tüccarlarından Hayim oğlu Ropen Politi adında biri birinci sulh ceza mahkemesi tarafından tevkif olunmuştur.

Ropen bir kaç ay evvel Londradan kilosu 280 kuruşa 8 ton kalay getirtmiş, sonra 310—400 kuruşa satmıştır.

Birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilen muhtekir, kalayları teneke imal ettirmek üzere satın aldığını, piyasada teneke bulamayınca kalayları yüksek fiyata sattığını söylemiş:

"— Ne yapayım bu ticarettir!,, demiştir. Hâkim Reşit Ropeni tevkif etmiştir.

MANİFATURACI BERAET ETTİ

Bir Anadolu tüccarına İtalyan pazenlerini fazla fiyatla satmak istediği iddiasile millî korunma kanununa göre dördüncü asliye ceza mahkemesine verilen Katırcıoğlu hanında manifaturacılık yapan Mustafa Biler'in muhakemesi dün bitmiş, hakkında beraet kararı verilmiştir. Muhakemesi sırasında tevkif olunan tüccar hemen tahliye edilmiştir.

KİRALARI ARTTIRAN YAHUDİLER

Mahmutpaşada İrfaniye hanı sahibi Kemal Kaneti ve kardeşi Hayim Kaneti kira paralarını arttırdıkları için dün sabah polis tarafından Millî Korunma kanununa muhalif hareketten dolayı müddeiumumiliğe teslim edilmişlerdir.

Musevi kardeşler bu hanı bir kaç ay evvel satın almışlar ve kiraları bir kaç misli arttıracaklarını söyleyerek kiracılara isterlerse çıkmalarını bildirmişlerdir.

Han sahibi iki kardeş cürmü meşhut evrakile beraber adliyeye teslim edilmiştir. Hanın kiraları dört ay evvel yükseltilen kiracıları da o zaman millî korunma kanunu meriyete girmediği için şahit olarak dinleneceklerdir.

Diğer taraftan polis Cihangirde olan diğer bir kira ihtikârı hakkında da tahkikat yapmaktadır.

Satie davasındaki karar temyiz edildi

Müddeiumumilik Satie davasının kararını temyiz ettirmiştir. Temyiz evrakında ceza görenlerin sahtekârlıktan, beraet eden Denizbank meclisi idare azalarının da ihmalden tecziyeleri hakkında bir karar verilmediği işaret olunmaktadır.

Bir şahit tevkif edildi

Osman adında birisi müstantiklikte şahit olarak dinlenildiği sırada bildiklerini saklamış, birinci sulh ceza mahkemesi tarafından tevkif olunmuştur.

Şık hırsız

Gayet şık giyinerek muhtelif vasıtalarla, Şişliden Aksaraya kadar olan semtlerde kırk elliye yakın ev, dükkân, apartıman soyan Koço adında 21 yaşlarında bir hırsızın dün asliye yedinci ceza mahkemesinde duruşmasına başlanılmıştır.

Bir eroincinin muhakemesi

Altı sene kadar evvel İstanbullu bir zenginin sermayesi ile evinin bodrum katını bir eroin imalâthanesi şekline sokarak Avrupaya dahi eroin ihraç eden Hikmet Yürek geçenlerde yakalanmıştı. O zaman adamları muhtelif cezalara çarpılan Hikmet Yüreğin dün beşinci asliye cezada muhakemesine başlanılmış, kendi cezasının mururu zamana uğradığı yolundaki iddiası varit görülmeyerek şahitlerin çağırılmasına karar verilmiştir.

Topkapıda bulunan cesedin hüviyeti anlaşıldı

Topkapıda mezarlıkta bir ceset bulunduğunu yazmıştık. Zabıta tarafından yapılan tahkikatta bunun Balıkesirli Mustafa oğlu Hüseyin Aydın olduğu ve kalp sektesinden öldüğü anlaşılmıştır.

Diğer taraftan Merdiven köyünde taş ocaklarında bulunan ceset hakkında on beş gündenberi jandarma tarafından yapılan tahkikata emniyet müdürlüğü cinayet masası memurları da vaziyed etmiştir. Vücudunda bıçak yaraları olan cesedin hüviyeti henüz meçhuldür.

Brüksel elçimiz Nebil Batı dün geldi

İstasyonda kendisini karşılayan velilere

Elçi kalan talebeler hakkında izahat verdi

Bükreş Elçimiz Nebil Batı

Belçikanın işgali esnasında Fransaya geçen Brüksel elçimiz Nebil Batı dünkü Semplon ekspresile Paristen gelmiştir. Elçimiz, bin müşkülâtla Belçikadan çıkarabildiği üç sandık ve dokuz bavuldan ibaret eşyasını ve gaz maskesini beraberinde getirmiş ve Sirkeci garında ailesi mensuplarile Belçikadaki talebemizin velileri tarafından karşılanmıştır. Nebil Batı, günlerdenberi merakla haber bekliyen bu talebe ailelerinin sayısız suallerine cevap vermek için, istasyonda yarım saat kadar durmak mecburiyetinde kalmıştır.

Elçimiz, kendisile görüşen bir muharririmize kısaca demiştir ki:

"— Türkiye hudutları dahiline girdikten sonra beyanatta bulunmağa salâhiyetim yoktur. Hariciye Vekilinden emir almadan gazetelere izahat veremem.

Hükümetin daveti üzerine bu akşam Ankaraya gidiyorum. İcap eden temaslarda bulunacağım. Tekrar Parise avdet edip etmiyeceğimi henüz bilmiyorum. Bu cihet, hükümetten alacağım talimata bağlıdır.,,

Nebil Batı, Belçikadan ayrılmadan evvel talebelerimize kâfi alâka göstermediğine, bu tarzı hareketinin şikâyetleri mucip olduğuna dair bir gazetede çıkan yazı hakkındaki suallere şöyle mukabele etmiştir:

"— Ben sefir sıfatile Belçika hükûmetinin gittiği yere gitmek mecburiyetinde olduğumdan hükûmeti takiben Belçikadan ayrıldım. Parise acele hareket edişimin sebebi budur.

Fakat Brükselde bulunduğum sırada müracaat eden talebelerimizle mümkün olduğu kadar meşgul oldum. Müracaat eden talebelerin ekserisinin pasaport ve vize muamelelerini yaptırdım. O esnada bankalar kapanmış olduğundan kendilerine para yardımı yapmak imkânsızdı.

Hareket ederken Anversten konsolosumuz Fethiyi Brükselе çağırdım ve işleri kendisine devrettim. Bilhassa kalan talebelerimize ait muamelelerle meşgul olmasını bildirdim. Binaenaleyh alâka gösterilmemiş değildir. Ne mümkünse yapılmıştır.

Ben Parise gelince 34 talebemizin Belçikadan gelmiş olduklarını öğrendim. Paristen hareketimden bir gün evvel de 4 talebe geldi. Böylece Belçikadan Fransaya geçmiş talebelerimiz 38 i buldu. Belçikadaki bütün talebe mevcudunu, daha ne kadar talebemiz kaldığını bilmiyorum. Çünkü hususî surette tahsillerini yapanlar kendilerini kaydettirmemişlerdi. Belçikadakilerin vaziyeti hakkında malûmatım yoktur.,,

Talebe velilerinden Bayan Zikriye Özgen, Belçikada bulunan oğlu Vedadın resmini elçiye göstererek malûmatına müracaat etmiştir.

Elçi, resme dikkatle baktıktan sonra bu talebeyi Pariste görmüş olduğunu bildirmiş ve pek tabii olarak çocuklarını merakla soran diğer talebe velilerini de teskine çalışarak:

"— Çocuklarınız hakkında malûmat elde etmeğe uğraşacağım.,, demiştir.

Bunlar arasında olan Hayriye adlı yaşlı bir kadın, oldukça sinirli ve müteessir bir halde sefire hitap ederek:

"— Talebelerimizi bırakıp gitmemeliydiniz; onlarla meşgul olmalıydınız! Talebeleri toplayıp getirmeliydiniz! Sefir olmak itibarile biz sizi mesul tanıyoruz!,, demiştir.

Nebil Batı, bu bayanın heyecanını da yatıştırmak için büyük bir nezaket ve sükûnetle kendisine izahat vermiş, talebelerin kendi haline terkedilmiş olmadığını, icap eden tedbirlerin alındığını, Belçikada kalan konsolosumuzun henüz yerlerinden ayrılmamış olan talebelerimizle meşgul olacağını söylemiştir.

Avrupadaki talebelerimizle ailelerinden mürekkep on bir kişilik bir kafile dünkü konvansiyonelle gelmiştir.

Pariste staj yapan yüksek mühendis Tahsin Armay, Mehmet Dinçaslan, İsviçredeki talebemizden Abdülkadir Uman ve Romada bulunan beş talebemiz bu grupa dahil bulunmaktadır.

Belediye reis muavinlerinin tahsisatları

Belediye reis muavinlerile kaymakamlara maaşlarından başka ayrıca tahsisat veriliyordu. Reis muavinleri yüzer lira, kaymakamlar otuzar lira alıyorlardı.

Belediyeni 940 bütçesine konan bu tahsisatın belediye reis muavinlerine ait olanları Dahiliye Vekâletince çıkarılmıştır. Kaymakamların tahsisatları ibka edilmiştir.

İstanbul belediye reis muavinlerinden başka Ankara reis muavinleri de ayrıca tahsisat alamıyacaklardır.

Amiral Hüseyin Paşanın kemikleri

307 de Giritte vefat eden Amiral Hüseyin Paşanın Hanyada bulunan kemikleri ailesi tarafından İstanbula getirilmiş ve aile kabristanına gömülmüştür.

Bir çocuk pencereden sokağa düştü

Hasköyde Kızılminare caddesinde oturan Rabianın oğlu 6 yaşında İlhan dün pencereden bakarken sokağa düşmüş, ağır surete yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır.

Bu sene kampların mektep bahçelerinde kurulacağını yazmıştık. Dünden itibaren mektep kampları başlamıştır. Burada Galatasaray Lisesinin kamp yapan talebelerini görüyorsunuz

Eski eserleri koruma cemiyeti

Bazı tarihî eserlerin tetkikine başlandı

Müzeler müdürü Aziz Oganın reisliğinde çalışan eski eserleri koruma heyeti Üsküdar ve civarında tarihi âbide ve eserleri tetkik etmektedir. Bilhassa, 16 ncı asır yapısı olan Mimar Sinanın inşa ettiği Şemsipaşa camii ile Toptaşındaki Valdei atik ve Çinili camile gözden geçirilmektedir.

Heyet Rumi Mehmet Paşa, Valdei cedit camilerile diğer bazı âbide ve kıymetli tarihi eserlerin harap olduklarını tesbit etmiş, bunların bir an evvel bu vaziyetten kurtarılarak tamir edilmeleri için alâkadarlar nezdinde teşebbüsler yapmağa karar vermiştir. Bu hususu Maarif Vekâletine de bir rapor gönderilecektir.

Dolar 22 kuruş düştü

Buna mukabil İngiliz lirası yükseldi

Son günlerde dolar ve İngiliz lirası fiyatlarında dünya piyasasında büyük tesirler yapan ani ve fevkadâde bir değişiklik olmuştur. Dolar 162 kuruştan 140 kuruşa düşmüş, buna mukabil İngiliz lirası düşüklükten kurtularak birdenbire bu nisbette yükselmiştir. Harp harici olan Amerikan parasının müdemadiyen düşmekte ve harp edenin İngiltere parasının yükselmesinin bir mali anlaşmadan veya bazı maruf Amerikan müesseselerinin İngiltereye büyük krediler açmağa karar vermelerinden ileri geldiği zannedilmektedir.

İktısadi piyasalara ve beynelmilel ticari münasebetlere de tesir eden bu vaziyet bilhassa Amerikadan yapacağımız ithalât cihetinden bizim çok lehimize olmuştur. Diğer taraftan paramızın kıymeti de daha çok sağlamlaşmıştır. Yalnız bazı ihracat hareketlerinde güçlükler çıkacağı sanılmaktadır.

Maarif Vekilinin teftişleri

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel tetkiklerine dün de devam etmiştir. Dün öğleden evvel Nişantaşına giderek orta okulu gezmiş, yeni ilâve edilen pavyonu gözden geçirmiştir.

Öğrendiğimize göre bu yıl Nişantaşı orta okulunun liseye çevrilmesi ihtimalleri fazladır. Bu hususta tetkiklere devam edilmektedir.

Maarif Vekili pazar gününe kadar şehrimizde kalacak, bilhassa üniversite ile meşgul olacaktır. Üniversitenin muhtelif imtihanlarında da bulunarak talebe ile yakından temas edecektir.

Ecnebi tebealı talebeler

Ecnebi tabiiyetinde bulunan talebelerin Türk okullarına Maarif Vekilliğinin müsadesi alınmadan kabul edildikleri yapılan teftişler neticesinde anlaşılmıştır. Verilen yeni bir karar üzerine gerek ecnebi ve gerekse Türk hususi okullarına bu gibi talebeler bundan sonra ancak Maarif Vekâletinin müsaadesile kabul edilebileceklerdir.

Diğer taraftan ecnebi okullarında okuyan yabancı tabiiyetteki talebelerin kamplara iştirak ettirilmemesi, diplomalarının verilmesi bildirilmiştir.

Bursanın plânı

Şehir mütehassısı Prost Bursanın 1/2000 mikyasında plânını yapmıştır. Mütehassıs salı günü Bursaya giderek belediyeye teslim edecektir.

TAKVİM	Cumarte. 8 Haz.	Pazar 9 Haz.
	1 Cema.evel hızır 34	2 Cema.evel hızır 35

Vakitler	Vasati	Ezanı	Vasati	Ezanı
Güneşin doğuşu	29	8 50	4 29	8 49
Öğle	12 13	4 34	12 13	4 23
İkindi	16 13	8 34	16 13	8 34
Akşam	19 39	12 09	19 40	12 00
Yatsı	21 40	2 02	21 41	2 02
İmsak	2 11	6 32	2 10	6 31

Faydalı bilgiler, meraklı şeyler

Son tayyare harplerinin karakteristiği

Pike uçuş nedir?

Son günlerde hava harpleri tebliğlerinde rastladığımız pike uçuş tabiri hakkında birkaç satırla izahat vermeyi muvafık görüyoruz:

Pike uçuş hedefe müvazi değil, amud olarak yapılan bir taarruzdur.

Bombardıman tayyarelerinin kullandıkları bu uçuş sistemi birçok avantajlara maliktir. Şöyle ki, pike uçuşlarda görmek suretile nişan almak imkânı vardır. Bu sebeple isabet ihtimali daha çoktur. Pikede sürat azamiye çıkar. Meselâ 240 kilometre süratle uçan bir tayyare pike uçuşta 500, hattâ 600 kilometre süratle uçabilir.

Bu sebeplerle, son harplerde daima pike uçuş ile taarruz edildiği görülmektedir.

Yılan niçin dilini oynatır?

Eski hayvanat mütehassıslarından Zell; "Biz insanlar, güzel hayvanlarız." derdi.

Bütün yaşayan mahlûkların her şeyden evvel, etrafını dostları ve düşmanlariyle beraber farkedebilmeleri için saslı bir hisleri vardır. Köpeklerle kendimizi mukayese ettiğimiz zaman, burun bakımından sıfır addedilmemiz icabeder. Maamafih burunlarındaki hassasiyet itibarile köpeklerden de yüksek olan hayvanlar vardır. Meselâ kelebekler! Kelebekler kilometrelerle ötede bulunan yabancıyı burunlarındaki hassasiyetle farkedebilirler. Polis kelebekleri de işe çekmiş olsaydı, polis köpeklerinin papucu çoktan dama atılırdı.

Yılanlar lems hayvanlarıdır. Gözleri iyi görmez! Çünkü yılanların göz kapakları ziyanın geçmesine müsait değildir.

Yılanlar üzerinde tetkikat yapmış olan Albert Ceukautt'in nazariyesine göre: "Kör saha, yılan gözlerinde diğer hayvanlara nazaran daha büyüktür. Yılanın koklama ve işitme hassaları da fazla münkeşif değildir. Yılanın en mütekâmil hissi dokunma hassasıdır. Ve dokunma uzuvları da dildir. Yılanlar, etraflarını dokunma hisleriyle farkederler.

İkiye bölünmüş vaziyette olan yılan dilleri her zaman hareket halindedir ve temas etmediği şeyleri bile hisseder.

Dokunma hislerinde bu kadar kuvvetli olan bir de yarasalar vardır.

Aristo yılanların tatma hislerinin de fevkalâde olduğunu iddia ederdi. O, yılan dillerinin ikiye bölünmüş olması dolayısiyle iki misli fazla tad almaları icabettiğini söyleyordu.

Fakat yılan etrafını tadarak farketmez! O etrafını sadece hisseder ve onun bütün his cihazları hepsi de dilinden geçer.

Biz nasıl her zaman bakmak ve bunun için de gözlerimizi açık tutmak mecburiyetinde isek, yılan da hayatını tehlikeye atmamak için her vakit dilini oynatmaya mecburdur.

Dünya memleketlerinde ne kadar evli kadın var?

İngilterede ötedenberi gelinlik kız, evli kadından daha çoktur. Fakat İngiltereyi dünyanın en az evli kadını bulunan bir memleket zannetmeyin.

Geçenlerde "acaba kızımız mı çok, kadınımız mı?" diye bir istatistik tutulmuş, İngilterede yüz kadından 53 tanesi evli çıkmış. Halbuki Finlandiyada evli kadınlar yüzde 43 ü zor buluyormuş.

Beri yanda Amerika birleşik devletleriyle, Japonya da evlilik cihetinden aşağı değil: Amerikada sayılan yüz kadının 61 inin, Japonyada 62 sinin kocaları varmış.

"Çocuğumuz olmuyor, böyle giderse halimiz nice olacak?" diye sızlanan Fransada ise, öyle zannedildiği kadar çok gelinlik kız yok: Fransız kadınlarının yüzde 57 si evli. Almanyada da evli kadın yetişken kızdan daha çok: yüzde 55 buçuk.

Vilâyetteki dünkü toplantı

İcabında şehrimizde alınacak emniyet tedbirlerini görüşmek üzere dün vilâyette vali muavini Halûk Nihat Pepeyinin başkanlığında muhtelif daire müdürlerinin iştirakile bir toplantı yapılmıştır.

Meseleler:

Hayvanları koruma cemiyeti ve bir fikir

Hayvanları Koruma Cemiyeti mayıs ayındaki faaliyet raporunu neşretti. Gazetelerin verdiği rakamlar arasında bize en hayırlı görüneni 76 arabacının, fazla yük aldığı için cezalandırıldığıdır. Yine rapordan anladığımıza göre bu iş cemiyetin müfettişleri tarafından yapılmıştır. Fakat şu da muhakkaktır, ki Hayvanları Koruma Cemiyetinin müfettişleri, büyük İstanbul şehrinde pek az gayri nizamî yük alan araba tespit edebilmişlerdir. Bunda belki de haklıdırlar. Bu işi kaç müfettişinin yaptığını bilmiyoruz. Nihayet bir müfettiş, her zaman fazla yük alan arabaya rastlayamaz.

Son birkaç gün içinde bir arkadaşımız iki hâdiseye rastlamıştır. Biri, Çiçek pazarından geçen bir arabanın, haddinden fazla yük aldığı için dingillerin kırılmasiyle zavallı hayvanların caddeye serilmesi, diğeri de Bâbıâli yokuşunu, yine fazla yükle tırmanamıyan iki zavallı hayvan...

Fakat bu arkadaşımız, Hayvanları Himaye Cemiyetinin müfettişi olmadığı için vicdan vazifesini yapamamıştır. Cemiyet, bu hayırlı teftiş vazifesini, fahrî olarak bütün vatandaşlara vermeli; aynı vazifeye polisin de müdahalesini temin etmelidir. O vakit, mesele tamamiyle halledilmiş olacaktır.

Bu arada, sokak güvercinlerini tuzla öldüren, ipe geçirilmiş mısır danelerini yutturacak yakalıyan saygaz çocukları da zikretmek isteriz. Bu da Hayvanları Himaye müfettişlerinin takip edecekleri işlerdendir. Fakat dediğimiz gibi bu işler birer tesadüfe bağlıdır. Temas ettiğimiz tedbir, Cemiyetin işini tamamiyle halletmiş olacak ve kendisine yüz binlerce müfettiş temin edecektir.

Altın fiyatı

Bir müddettenberi yüksek bir seviyede duran altın fiyatı dün bir evvelkine 35—40 kuruş kadar düştü; akşam 23,50 kuruşta kapanmıştır.

Sağlık Bahisleri

Denize girerken dikkat edilecek noktalar

Birkaç gün evvel deniz banyosu mevsiminden bahsetmiştik. Birkaç tanıdık ve bazı halkın denize girmeye başladığını gördüğümüz için tekrar bu bahse dönmek mecburiyetini duyduk!

Her insanın denize girmesi ve deniz banyosu yapması tabiatile doğru değildir. Bununla beraber deniz banyosu yapmaya mani olacak hastalıkları o kadar da çok zannetmeyiniz.

En önde, tabiî, verem hastalığı.. Hele akciğer veremi hiç ateşsiz de olsa, deniz banyosu yapmaya büyük manidir.

Müzmin bronşit hastalığı, astma hastalığı, nefes darlığı, böbrek ve yürek hastalıkları da deniz banyosuna mani olurlar. Bir de cilt hastalıkları.

Diğer taraftan denize girenlerin su içinde ne kadar kalacakları da bir meseledir. Bunun en doğrusu şudur ki on beş, yirmi dakikadan fazla kalmayınız.

Banyonun saati, keyfinize göre, sabah on ile on iki arasında yahut öğleden sonra üç ile beş arasında olur! Fakat yemek üzerine olmaz, yemekten sonra en az üç saat geçmeli.

Deniz banyosundan sonra da plâj üzerinde güneş banyosu mutlaka lâzımdır. Yalnız kararmak için bile olsa, onun da büyük faydası vardır.

Ayrıca deniz banyosuna girerken lüzumlu olan ihtiyatlara da nazarı dikkatinizi celbederiz. Deniz kenarı havasına alışık olmayıp da banyo yapmak için uzaktan deniz kenarına gelenler için, denize girmeden önce birkaç gün beklemek iyi olur. Çocuklar için bir hafta... Fakat İstanbul gibi zaten deniz kenarında yaşıyanlar için, tabiî, hiç bir kaide yoktur.

Yabancı Gazetelerde HÂDİSELER

Almanya tayyare zayiatını telâfi edebilir mi?

Almanya senede 5000 tayyareden fazla yapamaz

Bugün cereyan etmekte olan harpte en mühim rolü tayyare oynayor. Alman taarruzunun başlangıcında müttefiklerden üstün gibi görünen Alman hava kuvvetleri, bilâhare yavaş yavaş üstünlüğünü müttefik tayyarelere terketmiştir.

Hava taarruzlarında nazara çarpan şey Almanların büyük kuvvetlerle taarruz etmeleri oldu. Buna karşılık da her gün vasatî bir hesapla 40 - 50 Alman tayyaresinin düşürüldüğünü gördük.

Bu zayiat Alman tayyareciliği için mühim bir yekûna baliğ olmaktadır. Almanlar malzeme bakımından iki binden fazla tayyare kaybetmişlerdir. Fakat Almanların insan zayiatı daha mühimdir. Biz burada Almanyanın kaybettiği malzemeyi nasıl yerine koyabileceğini tetkik edeceğiz..

Bugünkü harbin neticesini tayinde hava kuvvetlerinin mühim bir rolü olduğuna göre, kaybolan tayyarelerin yerine getirilmesi de mühim bir mesele teşkil temektedir.

Müttefiklerin hava kuvvetleri muhasamatın başında Alman hava kuvvetlerinin dûnunda bulunu yordu. Bugün ise miktar itibarile müttefikler Almanlardan ileriye gitmeye başlamışlardır. Çünkü Almanlar zayi olan tayyarelerinin yerini ancak kendi vasıtalariyle doldurmaya bakmaktadır. Halbuki müttefikler bilhassa Amerikadan büyük mikyasta tayyare getirtmek imkânlarına maliktirler.

Almanya şimdiye kadar hava kuvvetlerinin hazırlanmasına fazla gayrte sarfetmiştir. Bugün de aynı gayreti göstermektedir.

Almanların tayyare imalinin miktarı hakkındaki kanaatler muhteliftir. Bundan iki sene evveline kadar Amerikan mütehassıslar Almanyanın ayda bin tayyare imal edebileceğini söylüyorlardı. Fakat bu rakam pek tabiî ki biraz fazla görülüyordu. Harp başlamazdan az evvel bir İtalyan membaı Almanyanın günde yirmi tayyare imal edebilmekte olduğunu kaydediyordu. Şu hesaba göre Almanya senede 7000 tayyare imal edecek vaziyette demektir. İcabı halinde bu imalât üç misline de çıkarılabilir. Fakat İtalyanların bu son tahminlerine bir hakikatten ziyade bir kehanet nazariyle bakmak daha doğru olur.

Bugün Alman hâtlarında dövüşen ve Alman hava kuvvetlerinin en büyük kısmını teşkil eden tayyareler Hayn Kel III ile Meserşmit 109 ların imali 1938 senesinin ikinci yarısından sonra başlamıştır.

Dornie 210 ve Meserşmit 110 tiplerinin inşasına ise 1939 senesi iptidasında başlanmıştır.

1939 nisan ayında öğrenildiğine göre o tarihte Almanların mevcut ve vazifede olan 3500 askerî tayyaresinden 2800 tanesi son altı ay zarfında imal olunmuştu.

Bu hesaplara göre senelik imalâtı 5000 ile 6000 tayyare arasında kabul etmek icabeder.

Filhakika Almanların hava kuvvetlerini hazırlamak bakımından göstermiş oldukları gayret muazzamdır. Nazi hükûmeti mevki iktidare geldiği zaman meselâ "Ünker 87" gibi bazı tipleri hazırlanmış bir vaziyette buldu.

Fakat işçi ve malzeme güçlükleri o kadar büyüktü ki naziler evvelce tasarlamış oldukları plânın tahakkukunu imkânsız gördüler.

Amerikan hava umumî kâtibi Jonson, Almanların 1937 senesi tayyare imalâtı plânlarında 3154 tayyarenin imali varken ancak 720 tayyare inşa edilebildiğini söylemiştir.

Almanyada 1937 denberi büyük bir faaliyet gösterildiği muhakkaktır. Fakat bütün bunlara rağmen iki mühim müşkül daima baki kalmıştır.

Ham madde meselesi kısmen stoklara, kısmen de ersaz malzeme ile temin olunmuştur. İşte bu suretle boksit sayesinde on sekiz aylık aluminyom ihtiyacı temin edilmiştir.

Fakat yeni malzeme elde olunamaması Almanların tayyare imalâtını tahdit etmektedir. İşçi bakımından da vaziyet aynıdır. Geçen eylül ayında Almanyada tayyare sanayiinde çalışan işçilerin miktarı 450 bin ile 500 bin kişi arasında idi. Bu yekûn kadınlara da işverilmesiyle artmıştır. Birçok fabrikalarda kadın işçiler, müstahdemin üçte biri nisbetindedir.

Fakat cephede on bin tayyare bulundurmak için fabrikalarda bir milyon sekiz yüz bin kişi çalıştırmak lâzımgelmektedir. Bunu Almanlar da takdir etmektedirler. Bu münasebetle kadınların bu yardımı da Almanların işçi ihtiyaçlarını karşılamış değildir.

Almanya 20 milyon işçiyi seferber edebilir; fakat bunun için aynı zamanda cephede büyük bir ordu bulundurmaya mecbur olmaması lâzımdır. Nitekim Amiral Rider 1 kânunusani 1940 da şu sözlerle bu imkânsızlığı anlatmıştı:

"İç cephenin, muzafferiyeti garanti etmeye lâzım olan her şeyi hazırlayabilmesi için Almanyada henüz kâfi miktarda işçi bulunmadığını biliyoruz."

Bugün de görülmektedir ki Almanya, geçen umumî harbin başında olduğu gibi ilk olarak muvaffak bir hamle yapacak; fakat sonra bu hızı yavaşlıyacak ve duracaktır.

Yeni muamele vergisi

İle mükellefiyete giren sınaî müesseseler hakkında

Maliye Vekâletinin tebliği

Ankara, 7 (A.A.) — Maliye Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

1 — 2430 sayılı muamele vergisi kanunu ile ek ve tadilleri 1 haziran 1940 tarihinden itibaren ilga edilerek yerine 3843 sayılı muamele vergisi kanunu kaim olmuştur. Yeni kanun 4 haziran 1940 tarihli resmî gazetede neşredilmiştir.

2 — Yeni kanun, sınaî müesseselerden maada bu müesseselerin filyallerini, şubelerini ve satış mağazalarını, sınaî müesseselere imalât yaptıran veya sınaî müesseselerle filyallerinden, şubelerinden ve satış mağazalarından mal alan toptancı ticarethanelerle müteahhitleri ve bunların toptancı filyal, şube ve satış mağazalarını ve bu müesseselerin akraba ve şeriklerine ait olup ta bu müesseselerin mallarını satan mağazaları vergi ile mükellef tutmuştur. Kezalik toplu imalât yapmadıklarından dolayı sınaî müessese sayılmıyan müesseseler de yeni kanunla mükellefiyet mevzuuna alınmıştır. Kimlerin toptancı sayılacağı yeni kanunun yedinci maddesinde ve akraba ve şeriklere ait mağazaların hangi mağazalar olduğu dördüncü maddesinde, filyaller, sekizinci maddesinde yazılıdır.

3 — Sınaî müesseeler bir "imalât,, ve bir de "muamele" defteri, bunlar haricindeki mükellefler de bir "emtia ithalât ve ihracat,, defteri tutmağa mecburdurlar. Muamele vergisine tabi olmamakla beraber sınaî müesseselre devamlı mal satan toptancı ticarethaneler de bir "satış" defteri tutmakla mükelleftirler. Bu defterlerin, en büyük mal memuruna tasdik ettirilmesi mecburidir. Kanunun birinci muvakkat maddesine göre tasdik muamelesinin kanunun meriyete girdiği tarihten "1 haziran 1940" itibaren bir ay içinde yaptırılması lâzımdır.

Ötedenberi muamele vergisine tabi bulunan sınaî müesseseler, 2430 sayılı kanun hükmüne göre 1940 takvim yılı başında tasdik ettirmiş oldukları "iptidaî maddeler alım ve sarf" ve "muamele" defterlerine yeni kanunun emrettiği muamelâtı dercetmek şartile bu defterleri 1941 takvim yılı başına kadar kullanmağa devam edebilirler.

4 — Yeniden mükellefiyete giren şahıs ve müesseseler, kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren bir ay içinde, bağlı oldukları varidat dairesine bir beyanname vererek müessesesinin isim ve adresini, iştigal mevzuunu, işe başladıkları tarihi, imal vasıtalarının nevi ve adedini, kullandıkları muharrik kuvvet ve işçi miktarını, depolarını, filyal, şube ve satış mağazalarının adreslerini bildirmeğe ve 1 haziran 1940 tarihinde ellerinde mevcut ve vergiye tabi mahallerden alınmış olan malların nev'ini, miktarını ve kıymetlerini mübeyyin bir envanterini tanzim ederek bu beyannamelere raptetmeğe ve envanter muhteviyatı olan malları "emtia ithalât ve ihracat,, defterlerine işlemeğe mecburdurlar.

Sayın vatandaşlarca bilinmek üzere tebliğ olunur.

Roma Mektubu:

İtalyanlara göre

Yunanistan Türk protektorası altına girecekmiş!

Fransızca Lö Tan gazetesinin Roma muhabiri bildiriyor:

İtalyanın müdahale tehdidinin, İngiltere ve Fransanın mânevi kuvvetlerini kırmak gayesiyle Almanya tarafından idare edilen bir korkutma manevrası olduğuna bu son günlere kadar inanılabilirdi.

Fakat bundan sonra İtalyanın Avrupa harbine girmesine artık şüphe götürmez bir şekilde karar verilmiş olduğu görülüyor. İtalyada ecnebi gazeteciler ve siyaset adamları mahafilinde hâkim olan yegâne fikir budur.

MÜDAHALE NÜMAYİŞLERİ

İtalyanın müdahalesi için yapılan nümayişler günden güne artmaktadır. İtalyan iddialarını yeniden bildirmesi için Duçeye faşist partisi milli konseyi tarafından gelen talepnameye sanayi ve zirai faşist işçi konfederasyonunun da talepleri ilâve olunmuştur.

Bunlardan sanayi işçileri konfederasyonu, işçi faşist medeniyetinin muzaffer olması için derhal harbe girilmesini bildirmekte, ziraat işçileri de Duçeye köylülerin harpçı hislerini ve İtalyanın mücadele ve fedakârlıkta daima birinci sırada olduğunu beyan etmişlerdir.

İtalya bugüne kadar içinde bulunduğunu beyan ettiği gayri muharip vaziyetten artık muharip vaziyete geçmiştir.

İtalyanların aylarca lüzumsuz diye feryat ettikleri bu harp bugün sanki mecburi imiş gibi gösterilmektedir.

Fakat İtalya müdahalede bulunduğu takdirde, bugüne kadar harpten uzak olan Akdeniz ve Balkanlarda harp harici vaziyeti icabı malik olduğu birçok avantajları kaybedecektir.

TÜRKİYE VE YUNANİSTANA ATILAN KARALAR

Ayni zamanda Türkiye ve Yunanistan aleyhine gayetle vazih ittihamlarda bulunulmaktadır.

Jurnal D'İtalia gazetesine göre (31 Mayıs tarihli) Türk ordusu yalnızca harbe gireceği vaziyeti beklemektedir. Türk ordusu bu takdirde şimdiye kadar Bulgarlar tarafından istenmiş bir mahreç olan Dedeağaca vaziyet edeceklerdir.

Stampa (2 Haziran) gazetesi de Yunanlıların Türkleri, kurtarıcıları olarak kabul edecek vaziyete gelmiş bulunduklarını, Ortodoks Salibının Hilâlden yardım istiyeceğini yazıyor.

Diğer taraftan Türkiye de Yunan arazisini kendi emniyet mıntakası olarak kabul etmektedir.

Stampa gazetesi, Yunanistan üzerinde bir Türk protektorası teşkiline şahit olunup olunmıyacağı sualini sormakta ve müslümanlara hıristiyan salibi üzerinde hâkimiyet verecek olan bu protektora ile Türklerin Avrupaya döneceklerini yazmaktadır.

İşte İtalyanın Türkiye ile Yunanistana atfettiği projeler bunlardır. Tabii bunların sebepleri tahmin olunur.

DALDANDALA

Hafta Dedikodusu

Yazan: *Hikmet Münir*

Dokuz ay on gün

İKİNCİ büyük harp gireli dokuz ay oldu. On günü de tamamlanıyor.

Dokuz ay on gün evvel tohumu atılmış olan bu mücadeleden, bakalım bugünlerde ne doğacak!?

* * *

Bugünkü harbi yaralı bir lohusaya benzetecek olursak, Ebesi muhakkak ki Amerikadır. Diğer mütehassıslar da var... Doğacak mahsulün dünyaya gelişinde güçlük çekilecek olursa, velev parça parça olsa da, her halde çocuk almacak!

Amerikan Ebesi, elinde çantasiyle bekliyor... Diğer mütehassıslar da âletlerini hazırlamışlar, lohusayı kıvrandıran sancıların seyrini takip ediyorlar.

* * *

Acaba ne doğacak!?

Sevimli bir Sulh bebeği mi?

Bir canavar mı?

Fakat bu harp, insani vasıflarından bir hayli uzaklaşmış olduğu için, Lohusanın bugüne kadar, bizce malûm olan insani şartlar içinde doğuracağını ummak yersizdir; acelecilliktir.

Nevzat, belki daha geç dünyaya gelecektir... Ve daha feci sancılarla... Fakat her halde, parça parça da olsa, onu alacaklar!

Ve Lohusa, tekrar tabii ahvaline avdet edebilmek için "kırkı,, değil, "sekseni,, değil, belki "yüz sekseni çıkıncaya kadar,, uzunca bir nekahat devresi geçirecek.

Kaydi mazi ve derdi istikbal,
Olmayınca gelir saadeti hal

İtalyanın şöhreti

İTALYA, harbe girdi girecek şayialariyle, uyandırdığı hava içinde hiç şüphesiz ki, şu dakikada dünyayı tutan bir "siyasi şöhret,, temin etti.

Doktorun birisi de, bir memlekette harikulâde bir şöhrete malik olmuş.

Mektepte, kendisinden her halde pek ilerde olan doktorlar, bu şöhrete hayret ederler. Sebebini araştırırlar. Neticede şu inceliği bulurlar:

* * *

Meşhur doktor, her hangi allede bir hastaya çağırılsa, o hastanın kulağına gizlice:

— Namusum üzerine yemin ederim; iyi olacaksın! dermiş.

Ev halkına da başını sallayıp dudadığını kıvırarak:

— Yazık. Hastadan ümit yok, diye acıklı bir lisanla teessüf beyan ederek çıkar gidermiş.

Neticede hasta ölürse, ev halkı:

— Doktor zaten söyledi idi; diyerek doktorun fenni keşfini ilân edermiş.

Hasta, iyi olduğu takdirde sevinçle:

— Doktor benim kulağıma iyi olacağımı söyledi idi; der ve kendisine:

— Ya niçin bize başka türlü lisan kullandı? diye sordukları vakit:

— Her halde bana karşı hizmette kusur etmemeniz için olacak; cevabını verirmiş.

* * *

İtalyanın bugünkü hareket tarzından hâsıl olan siyasi şöhret te, bunun gibi iki tarafa birer mütalea beyan etmesinden ileri geliyor amma, İtalyanın söylediklerinin ikisi de müsbettir.

Almanyaya dönüyor:

— Akıbetin iyi olacak, dediği şüphesiz..

Dünyaya dönüp onlara da:

— Akıbetin iyi olacak, diyor.

. . . . . .

Ve bittabi her doktorun, az çok takdir edebildiği gibi, "Esas hakikat,, kendisine malûmdur.

O yüzden kararı muallak duruyor. Ve bu sebeple meşhur!

Papas hikâyesi

BİR FIKRAYI yazarken, bizim Basın Birliğinin — Genç olmakla beraber — Eski zaman hoşsohbetlerinin nüktedan ve çelebi fırıltından çok zarif izler taşıyan kâtibi Turhan Tamerler dedi ki:

— Buna benzer bir fıkra daha vardır; bilmem işittin mi?. Eskiden bir hıristiyan kadını, çocuğunu doğurmadan evvel papası davet ederek kendisinden doğacak çocuğun oğlan mı, kız mı olacağını sorarlarmış.

Papas, aile erkânına meselâ "oğlan,, der; fakat ilerde zuhur edecek hakikatin aksi çıkması ihtimalini de düşünerek; kapının arkasına gizlice 'kız,, yazarmış.

Bittabi, kız,, dediği zaman, 'oğlan,, kelimesini kaydedermiş.

* * *

Neticede kız dediği yerde oğlan doğarsa, papas hiç bir mahcubiyet eseri göstermeksizin:

— Siz, kapının arkasına bakın, dermiş... Doğrusu oradayazılıdır.

* * *

Turhan Tamerlere sordum:

— Bu fıkranın İtalya ile münasebetini nasıl izah edersin?

Bir müddet durdu, sonra Nedim'in şu meşhur beytini mırıldandığını işittim:

Kız - oğlan nâzı nâzın, şehlevend âvazı âvâzın
Belâsın ben de bilmem, kız mısın, oğlan mısın kâfir!

Otomobil ve yürümek

BENZİN pahalılaşıyor. Resmi dairelerin bir kısmının otomobilleri tahdit ediliyor. Otomobil de ayni şekilde pahalı... Bütün bu tabii ahval, bizi 'yürümeğe teşvik etmekten,, başka nedir?

* * *

Hal böyle iken yürümek, nedense, birçok kimselerin en çekindiği hareket olmuştur.

Az buçuk yürüdükten sonra, hemen tramvay istikametlerine bakmağa başlar; otomobil, otobüs duraklarına yollanırlar...

— Yahu, neye bakıyorsun? Nereye gidiyorsun? diye sorsanız:

— Aman efendim, derler, o kadar yol yürünür mü? Elbette bir şeye binmek lâzım.

* * *

Halbuki, devrimizin pek ziyade tefahür ettiği "Sporseverlik,, ile bu, bir tezat teşkil etmiyor mu?

Yol yürümek, sporların en tabiisidir. Tanınmış muktesitlerimizden Halil Lûtfiye sorarsanız, en ucuzudur da..

Halil Lûtfi:

— Bir yolu iki kişi birden yürüyecek olursa yol kısalır; der.

Bunun sebebi, yürüyüş esnasında birbirinizle sohbet edeceğinizden, uzun yolun farkında bile olmayacaksınız için size "kısa,, geleceğidir.

O halde neye yürümeyoruz?

Ermiş oldukları ikbal ve serveti Rabbani bir müzaherete atfetmiş olanlara bile, Allahın "Yürü ya kulum!,, dediğini unutuyor mıyız?

GÖRÜP DÜŞÜNDÜKÇE

Kıyametler içinde

Alabildiğine geniş bir ülkede tank, kendi kendine yuvarlanan bir çember gibidir.

Arkasından piyade safları yürümez, benzin depoları yetişmez, cephane kolları gelmezse, tıpkı değneksiz ve sahipsiz kalmış bir çember gibi, ilk engele çarpıp durur.

Dün sabah gelen telgraflardan öğrendik, ki açılıp kapanan müdafaa hatlarından aşan tankların yedi yüz tanesi iğtinam edilmiş.

Hiç şüphe yok, ki bu tankların içine yarın Fransız şoförleri, topçuları binecek ve Alman tanklarına karşı muharebeye girişecek.

"Möz" savaşında piyade hatlarını çiğneyip geçtikten sonra, yelpaze şeklinde açılarak tozu dumana katan tank tabiyesi, artık yalnız eskimiş bir usul olmakla kalmadı, belki karşı tarafın kuvvetini arttıran bir ganimet peşkeşi halini de aldı.

Alman orduları sayı bakımından müttefiklere üstün olabilir. Fakat bu üstünlüğün çarpacağı iki çelik duvar vardır:

1 — Hücum eden ordu, toprak kazanmak, şan ve şerefle donanmak için atılır. Halbuki müdafaa edenler, öz yurtlarını, çocuklarının canını, yuvalarının çatısını, karılarının namusunu korumak için çarpışır.

Bunların arasında ister istemez bir fark gözetmek lâzımdır. Biri olsa olsa bütün güçünü harcar, ötekinin dönecek yeri olmadığı için ölümü göze alarak dövüşür. Ölmeye gerçekten karar vermiş adamın, ne korkunç bir şey olduğu ise, çok görülmüştür. Tarihin bütün harikalarını bu türlü ölümü yenmiş kahramanlar yarattı.

2 — Ordular, kalktıkları yerlerden uzaklaştıkça, zayıflarlar. Geçtikleri yollar, düşman toprakları içindedir. Her kovukta bir namlıyı, her çukurda bir fedaiyi hesaplamak, geriyi temin etmek, menzil kurmak lâzımgelir.

Alman fabrikalarında dökülen bir gülle, "Krop" tezgâhlarında yüz kilo ise, Fransız hududuna gelinceye kadar, bin kiloluk bir yük olur.

Kalkış noktasiyle harp sahası arasına mesafeler girdikçe gaile büyür; sıkıntı artar.

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

HAKKI SUHA GEZGİN

Fransadaki muharebe

Paris, 7 (A.A.) — Muharebe, denizden Suason'un şarkına kadar, bütün gün çok şiddetli olarak devam etmiştir. Alman tazyiki, her yerde, ezcümle Almanların geçmemiş oldukları En üzerinde durdurulmuştur. Bir çok yeni tank tahrip edilmiştir.

Paris, 7 (A.A.) — Akşama doğru, salâhiyettar askerî mahfillerden Röyter muhabirinin aldığı malûmata göre, Fransa meydan muharebesinin bariz vasıfları aynı olarak devam etmiş ve hücumlarının şiddetine rağmen, Almanlar, bilhassa tazyiklerinin çok şiddetli olduğu Fransız tertibinin sağ cenahında, mühim ilerleyişlere muvaffak olamamışlardır. Bataryalarla ve tank dafi tertibatı ile dolu Fransız istinat noktalarına karşı, piyadelerin önünde giden tankların aynı hücumları vardır. Fransız istinat noktaları, muharebenin üçüncü günü, heyeti umumiyesile, mükemmel surette mukavemet etmiştir. Yeniden, topçu ateşi, tank dafi tertibatı ve tayyarelerle bir çok tank tahrip edilmiştir.

Muharebenin inkişafı bakımından iki mıntaka ayırt etmek icap eylemektedir:

Denizden Ham civarına kadar olan yukarı Som üzerinde, akşama doğru, hiç bir yeni Alman ilerleyişi kaydedilmemişti.

İkinci mıntakada, yani Vuaz mıntakası ile Suason'un garbında, şimalinde biraz da şarkında aşağı En mıntakasında, Almanlar, Elet'i geçmeğe muvaffak olmuşlar ve bazı noktalarda En'e varmışlardır. Fakat En'in geçidini zorlamak bahsindeki bütün teşebbüsler akim kalmıştır.

Bundan başka, orta ve yukarı En'de, yani Rethel ve Attinyi mıntakalarında, öğleden sonra, Fransız mevzilerine karşı çok şiddetli topçu ateşi açılmıştır.

İngiliz askerî mahfillerine göre vaziyet

Londra, 7 (A.A.) — "Havas,,: Salâhiyettar mahfiller, askeri vaziyet, heyeti umumiyesi itibariyle, oldukça iyi olarak kalmakta bulunduğu kanaatindedirler. Fakat bu mahfiller fazla nikbinlikte bulunmamak lüzumunu da tebarüz ettirmektedirler.

Alman haberlere göre Amiensin garbindeki İngilib kuvvetleri Bresle ırmağına doğru geri çekilmişlerdir. Diğer taraflarda vaziyet, umumi hatları ile aşağı yukarı değişmemiş olarak kalmaktadır.

Yine tebarüz ettirildiğine göre, Almanlar, yeni teşkil edilmiş bulunan ve evvelce sıkı muharebelere girmiş olan askerlerden mürekkep fırkalardan bazılarını kullanmağa başlamışlardır.

Londra salâhiyettar mahfilleri, bugünkü harekâtta müttefikler lehine bulunan unsurların bilânçosunu yaparken, bilhassa şu iki cihetı tebarüz ettirmektedir:

Ordularımızın harekâtı, Flandres meydan muharebesinde olduğu gibi, muhacir akınları ile müşkülleşmemektedir. Diğer taraftan şurası da tecyyüt eylemektedir ki, soğukkanlılıklarını kaybeden Alman bombardıman tayyareler pilotları, pike halinde fazla hücumlar yapmamaktadır.

Sabaha karşı:

Alman piyadesinin taarruzu muvaffak olamadı

Londra, 7 (Hususi) — Abvil'de İngiliz kıtaları Fransızlarla birlikte harbetmektedir. Son model İngiliz makineli tüfekleriyle birçok Alman tayyareleri düşürülmüştür. Almanların Veygand hattına yaptıkları taarruz fevkalâde şiddetlidir.

Bilhassa Ham'da Alman taarruzu çok müthiştir. Brel'e kadar sızmağa muvaffak olan Alman zırhlı kuvvetleri karşısında müttefikler yeni vaziyet almışlardır.

Almanlar En ile Elet arasında kırk piyade fırkası ve 4 — 5 zırhlı fırka ile hücum ederek hattı delmek istiyorlar. Bugün Som'da Alman piyadesi de taarruza geçmiş ise de muvaffak olamamış ve püskürtülmüştür.

En'in cenup sahiline geçmeğe muvaffak olan Alman kıtalarının bir kısmı püskürtülmüş bir kısmı da imha edilmiştir. Bugün 400 tank tahrip edilmiştir.

Dün de 400 tank tahrip ve iğtinam olunduğuna göre 48 saat zarfında Almanlar 800 tank zayi etmişlerdir.

Resmî Tebliğler

Fransız Tebliğleri

Paris, 7 (A.A.) — 7 Haziran tarihli sabah Fransız resmi tebliği:

Gece nisbi bir sükundan sonra meydan muharebesi dün bildirilen aynı umumi şartlar dahilinde bu sabah yeniden başlamıştır.

Paris, 7 (A.A.) — Fransız Akşam Tebliği:

Deniz ile Şomen dö Dam arasında, muharebe, bütün gün, aynı şiddetle devam etmiştir. Kıtalarımız kapıylarına bakmadan ileriye daha yeni kütleler atan düşmana şiddetli surette mukavemet ediyor. Cephenin heyeti umumiyesinde, ileri unsurlarımız, düşmanın tanklarına ve piyadesine karşı vazifelerini ifa ettikten sonra, emirle geri çekilmişlerdir. Yukarı Bresle mıntakasında, zırhlı unsurlar, istinat noktalarımızı tahrip edemeden hatlarımız arasına sızmışlardır. İstinat noktalarımız mukavemet etmektedir. En üzerinde düşman, şiddetli bir bombardıman yapmıştır. Suaron'un şarkında nehri geçmek için bir teşebbüs icra edilmiştir. Fakat sol sahile giren düşman unsurları imha olunmuştur.

Hava kuvvetlerimiz, düşman kıtalarını bomba ve topla durmadan izaca devam etmiştir. Son 24 saat zarfında tanklara, kafilelere ve münakale yollarına yüz tondan fazla bomba atılmıştır. Avcı tayyarelerimiz. durmadan düşman hava kuvvetlerinin tahribine devam etmiş ve aynı zamanda kara kıtalarımızı himaye eylemiştir. Son 24 saat zarfında 21 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Alman Tebliği

Berlin, 7 (A.A.) — Alman başkumandanlığı tebliğ ediyor:

Kara ve hava ordularının harekâtı Som nehrinin ve En ile Oisn nehirleri arasındaki kanalın cenubunda derpiş edildiği tarzda ve muvaffakiyetle devam etmektedir. Veygand hattı bütün cephe üzerinde geçilmiştir.

Alman tayyareleri bu gece İngiltere tayyare meydanlarını muvaffakiyetle bombardıman etmişler ve üslerine dönmüşlerdir. Alman sahil müdafaa topçusu, Fransanın şimal sahillerinde süratli bir düşman motörbotunu tahrip etmiştir. 6 Haziran tarihinde düşman zayiatı 74 tayyare olup bunun 64 ü hava muharebeleriyle ve onu topçu ateşi ile düşürülmüştür. Alman tayyare zayiatı dokuz taneden ibarettir.

Norveçte tayyarelerimiz Hammerfsst civarında İngoy Norveç radyosunun stüdyosunu tahrip etmişlerdir.

Berlin, 7 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığı, bugünkü tebliği itmamen aşağıdaki haberi vermektedir:

Dün gece, tayyarelerimiz merkezî Fransada ve şarkî Fransada bazı tayyare meydanlarına hücum etmişlerdir. İngiliz hava meydanlarında olduğu gibi, çok büyük miktarda tayyare tahrip edilmiş bulunduğu tahmin olunabilir. Hava dafi bataryalarının şiddetli ateşine rağmen, Cherbroug limanına bir çok bomba atılmıştır. Rıhtımda şiddetli yangınlar ve infilâklar müşahede edilmiştir.

General Veygandın Fransız kıtalarına emriyevmisi

Paris, 7 (A.A.) — Elyevm bütün şiddetile devam etmekte olan büyük muharebe başlarbaşlamaz, 5 haziran günü sabah saat 10 da, General Veygand kıtaala şu emri yevmiyi bildirmiştir:

Fransanın muharebesi başlamıştır. Emir, ricat fikri olmaksızın mevziimizi müdafaa etmektir. Fransız ordusunun subayları, asteğmenleri, erleri, eminim ki, memleketinizin istilâcılar tarafından tecavüze uğradığını görmek keyfiyeti her nerede olursanız olunuz sizleri, sarsılmaz bir mukavemette bulunmağa sevkedecektir. Şerefli mazimizin misalleri, azim ve cesaretin daima zaferi elde ettiğini göstermiştir. Fransa topraklarında sıkı bir surette tutununuz. Yalnız ileriye bakınız. Geride, kumanda heyeti sizi tak viye etmek için bütün tedbirleri almıştır. Vatanımızın âkıbeti, hürriyetlerinin korunması ve oğullarımızın istikbali, sizin azminize bağlıdır.

Diğer taraftan perşembe akşamı, iki gün muharebeden sonra General Veygand, emirlerini azimle tuttukları için muharip orduyu tebrik etmiştir.

Müttefik tayyarelerin akınları

(Baş tarafı 1 incide)

Ağır bombardıman tayyareleri dün gece cenubî Belçika ve şimalî garbî Almanyadaki petrol depolarına, hava meydanlarına ve demiryollarına ve diğer askerî hedeflere taarruz etmişlerdir. Hiç bir ağır bombardıman tayyaresi zayi edilmemiştir.

Sahil keşif tayyareleri kara ve denizde keşif uçuşları yapmış, ordu ile daima irtibatı muhafaza etmiştir. Bunlardan bir tanesi zayi olmuştur.

Avcı tayyarelerimiz müessir rollerini oynamışlardır. 15 Alman tayyaresi tahrip olunmuştur. 4 İngiliz avcı tayyareni zayi olmuştur.

FRANSIZLARIN HAVA HAREKÂTI

Paris, 7 (Hususî) — Fransız hava nezareti tarafından bu akşam neşrolunan resmî tebliğe göre, büyük mikyasta harekete geçmiş olan hava kuvvetlerimiz son üç gün zarfında düşman hücum arabalarına ve kıtalarına taarruz etmek suretiyle yapmış olduğu yardım son günlerde kara ordularımızın hareketini kolaylaştırmıştır.

Dün gece Alman cephesi gerisindeki takviye ve iaşe kıtalarına yol ve demiryollarına taarruz edilmiş, keşif tayyarelerimiz gece gündüz istikşaf uçuşları yaparak kumandanlığa kıymetli malûmat getirmişlerdir.

Bugün müteaddit dalgalar halinde ve alçak mesafeden uçmak suretiyle hücum tayyarelerimiz düşmanın zırhlı kıtalarına bomba ve top ateşi ile taarruz ettiler, yangınlar çıkarmak, ateş altına almak suretiyle düşman unsurlarını birçok noktalarda felce uğrattılar. Birçok Alman tankı tahrip olundu. Avcı tayyarelerimiz himaye vazifelerini mükemmelen başardılar. Dünkü hava harekâtı esnasında Fransız tayyareleri şimal cephesinde 21 Alman tayyaresi tahrip ettiler.

HEDEFİ BELLİ OLMIYAN BİR TAARRUZ

Paris, 7 (A.A.) — Bu sabah Pariste verilen hava tehlike işaretine, Fransız hatları üzerinden 200 kadar tayyareden mürekkep bir hava filosunun geçmesi sebep olmuştur. Bu filo tarafından yapılan baskının neticesi henüz malûm değildir.

İNGİLTERE ÜZERİNE YAPILAN HAVA AKINI

Londra, 7 (A.A.) — Hava ve dahilî emniyet nezareti bildiriyor:

Düşman tayyareleri şark ve cenup sahillerimiz üzerinde uçmuş ve vasi bir bölge üzerine akınlar yapmıştır.

Evvelce bildirildiği gibi, birçok bölgede alarm işareti verilmiş ve bu alarmlar takriben üç saat sürmüştür.

Hava dafi topları faaliyete geçmiş ve avcılar düşmanı tesbit için derhal havalanmıştır. Bir miktar yangın ve yüksek infilâk kabiliyetli bombalar atılmış ve Lincolnshire şehri üzerine yüksek infilâk kabiliyetli bombalar düşerek iki kişinin hafif yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Şimdiye kadar alınan malûmata nazaran maddî hasarat azdır.

Birçok sair bombalar kırlara düşmüştür. Bunların hedeflerinin tayyare meydanları olması muhtemeldir.

Moskovanın italyaya ihtarı

(Baş tarafı 1 incide)

İtalyanın Balkanlarda harekete geçeceği düşünülürse, ilk hedef olan Yugoslavya bugün tamamen rahattır. Yugoslavyanın Sovyet Rusya ile yapmış olduğu ticaret anlaşması siyasi ve ekonomik bakımlardan kuvvet bulmuştur. Rusya birçok devletlerin istiklâllerini kendi emniyeti için lüzumlu görmektedir.

İtalyan hükûmeti bunun ifade ettiği mânayı anlamalıdır.

Londra, 7 (Hususi) — Bundan bir müddet evvel Kafkas cephesine yığılmış olan Türk ve Sovyet kıtaları tamamen geri çekilmiştir. Türkiye ile Rusya arasında hiç bir gerginlik yoktur. Türkiye ile Rusya yakın komşuluk ve dostluk münasebetlerine maliktirler. Rusların takip ettikleri Balkan siyaseti Türklerle Sovyetlerin münasebetlerini mükemmelleştirmiştir.

Açık denizlerdeki İtalyan vapurları

(Başlarafı 1 incide)

limanlara girmeleri hakkında Romadan verilen emir üzerinde beyanatta bulunmaktan istinkâf etmiş, fakat bu mesele hakkında İtalyan büyük elçisi ile görüşmek üzere Vaşingtona gitmiş olduğunu söylemiştir.

Maltadaki son kafile

Malta, 7 (A.A.) — Son İtalyan kafilesi bugün Maltayı terkediyor. "Beşinci kolona" karşı yapılan mücadele dolayısile Malta ahalisi hüviyet varakalarını hamilen gezmeğe davet edilmişlerdir.

Hayfadan ayrılan İtalyanlar

Kudüs, 7 (A.A.) — "Galata" ismini taşıyan bir İtalyan vapuru ekserisi kadın ve çocuk olan 150 İtalyan yolcusu ile Hayfadan hareket etmiştir. Diğer bir vapur bugün yeni bir İtalyan grupu yükleyecektir. Littoria şirketinin haftada bir kere yapmakta olduğu hava servisi dün tatil edilmiştir.

Kahire, 7 (A.A.) — Dün İskenderiyeden bir İtalyan vapuru hareket etmek üzere iken hükûmet vapurdaki pamukların tahliyesini emretmiştir. Polis şimdi pamuk balyalarını muayene etmektedir.

Mareşal Bono

Roma, 7 (A.A.) — Mareşal Bono, cenup orduları grupu kumandanı tayin edilmiştir.

Mussolini niçin nutuk söylemedi?

Moskova, 7 (Hususi) — Yugoslav gazetelerinin Sofyaya verdikleri malûmata nazaran İtalyan kabinesinin 4 haziran tarihli toplantısında müdahale veya ademi müdahale kararı verilmiş değildir.

Mussolini kabine içtima etmezden evvel faşist şefleri ile görüşmüş ve Amerikan cevabına intizaren kabine içtimaının tehir olunması lüzumunu bildirmiştir. Fakat bilâhara ruznamede tadilât yapılarak kabine içtima etmiştir.

Bugün İtalyada hâkim olan his İtalyanın harbe değil, müttefiklerle müzakereye girişeceğidir.

Telegraffo gazetesi İtalyan sefirberliğinin henüz tamamlanmamış olduğunu haber vermektedir. Bir faşist şefi de bugün vaziyetin henüz olgunlaşmadığını bildirmiştir. Fakat İtalya bugün endirekt olarak harbe girmiş bulunuyor, çünkü Alpler üzerindeki İtalyan kuvvetleri bir çok Fransız kıtalarını hareketsiz bırakmıştır.

Avusturyadaki Alman kıtaları manovra yapıyor

Londra, 7 (Hususî) — Avusturyada hoşnutsuzluk başgösterdiğine dair esaslı haberler gelmektedir. Viyanadaki idareciler yerine yeni memurlar gönderilmiştir.

Alman kuvvetleri Avusturyada tank, motörlü kıtaat ve tayyare kuvvetlerinin iştirakiyle manevra yapmaktadır.

Avusturyadaki Alman kıtaları, Alman ve Yugoslav hududuna tahşid olunmuşlardır.

Fakat bu manevraları idare eden generaller hakikî düşmanın "Rusya" olduğunu söylemişlerdir.

Norveçteki harp

Norveçte bir mahal, 7 (A.A.) — Norveç yüksek kumandanlığının tebliği:

Rombarkenin cenubundaki Alman mevzilerine karşı yapılan tazyik devam etmektedir.

Rombarkenin şimalinde müfrezelerimiz hafif ilerlemelerle mevzilerini islâh etmişlerdir.

Amerika müttefiklere elinden gelen yardıma karar verdi

(Baş tarafı 1 incide)

faa istişare komitesiyle görüştükten sonra donanmanın "Tradingin" programı resmen teyit edilmiştir.

Bazı mahfillerde hasıl olan kanaate göre, Tradingin usuliyle derhal müttefiklerin emrine verilecek olan Amerikan donanmasına ait tayyarelerin miktarı takriben 200 dür.

RUZVELTİN BEYANATI

Londra, 7 (Hususî) — Reisicumhur Ruzvelt bu sabah Senatodan, müttefiklere Amerikan ordusundaki toplardan da gönderilmesi için kendisine salâhiyet verilmesini istemiştir.

Öğleden sonra gazetecilere beyanatta bulunan Ruzvelt, Amerikan toplarının da şimdiye kadar kullanılan usul dairesinde müttefiklere yollanacağını, kendisinin tayyare ve mühimmat satışları için salâhiyete malik olduğunu, bu kere top gönderilmesi için de salâhiyet alacağını bildirmiş ve derhal müttefiklere gönderlimek üzere elli tane büyük Amerikan bombardıman tayyaresinin hazırlanmış olduğunu, bunların da son haftalarda tatbik olunan usul ile müttefiklere yollanacağını ilâve etmiştir.

Amerikanın müttefiklere top gönderilmesine karar vrilir vrilmez üç senedenberi yapılarak stok edilmiş olan 7,5 luk tank dafi toplarından Fransaya büyük miktarda gönderilecektir.

Bahriye departmanı, hazırlanmış olan elli tayyarenin derhal yola çıkacağını bildirmiştir.

Amerikan mühimmat fabrikaları günde 24 saat olmak üzere haftada altı gün hesabiyle müttefikler için çalışacaktır. Bu fabrikalar altı tane olup 17.000 işçi çalıştırılmaktadır.

KANADA FABRİKALARININ HUMMALI ÇALIŞMALARI

Otta.a, 7 (A.A) — Kanada nazırlarından Hov, Kanada fabrikalarının senede 60,000 kadar vesaiti nakliye ve top arabaları imal edebileceklerini bildiriyor.

Fort kumpanyası ile General Motors şirketinin 3.000 isterlinlik bir sipariş imal etmekte bulunduğunu, ve bu ayın nihayetinde aynı kıymette bir sipariş teslim edeceklerini ilâve etmiştir.

AMERİKA HARBE DOĞRU YÜRÜYOR

Vaşington, 7 (A.A.) — Birleşik Amerikanın müttefiklere derhal tayyare vereceği haberi umumiyetle Amerikanın harbe doğru yürümekte olduğu hissini vermiştir.

Tüfek ve topçu malzemesinin fazlasını müttefiklere satmak kararının yukarıki kararı yakından takip etmesi, bazı müşahitlere nazaran, Amerika bitaraflığının son kalan emarelerini parçalamış bulunmaktadır.

"HİTLER ESASEN BİZİMLE HARP HALİNDEDİR,,

Vaşington, 7 (A.A.) — Ayan meclisinde, myttefiklere harp malzemesi gönderildiği için Hitler Amerikaya harp ilân ettiği takdirde Amerikanın ne gibi bir vaziyette bulunacağını soran bir arkadaşına ayandan Pepper demiştir ki:

Bu takdirde Amerikanın vaziyetinde büyük bir değişiklik husule gelmiş olmıyacaktır. Hitler esasen bizimle harp halindedir. Şimdiden onun beşinci kolu Amerikada bulunuyor. Bu hal bir müdahale mahiyetindedir.

AMERİKADA MECBURİ ASKERLİK

Nevyork, 7 (A.A.) — İstisnai ahvalin icabettirdiği tedabir meyanında, Nevyork Times gazetesi, Birleşik Amerikada mecburi askerî talim sisteminin ikamesini tavsiye ediyor.

Ayni gazete, Fransadan bahsederek, mevkii iktidarda bulunanların bidayetteki hataları her ne olursa olsun, Fransanın bugünkü vaziyetine hayran olmamak mümkün değildir diyor. Düşman kapılarına saldırdığı zaman, Fransa çelik ruhunu göstermiştir. Hiç bir zaman bu ruhu son 48 saatte olduğu kadar göstermemiştir.

Ruzvelt, kendisine bu yazı hakkında ne düşündüğünü soran bir gazetetiye şöyle demiştir:

— Evet! Başlığını gördüm. Fevkalâde muvafık buldum.

BEŞİNCİ KOL AMERİKADA

Londra, 7. (A.A.) — Daily Herald gazetesinin diplomatik muharriri, merkezî Amerikadaki Alman ajanlarının, bir ihtilâl çıkararak, Panama kanalında sabotaj yapmak üzere memur edilmiş olduklarını yazıyor. Alman elçiliği de cenubî Amerikaya nazi unsurları sokmak suretiyle bu ihtilâli teşkilâtlandırmağa memur edilmiştir. Costa Rica'da, şüpheli şahısların evlerinde silâhlar bulunduğu ve birçok tevkifatın yapılacağı söylenmektedir.

AMERİKADAKİ ALMANLAR SIKI KONTROLDA

Vaşington, 7 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Reisicumhur Ruzvelt tarafından gizli polis teşkilâtı için milyonlarca munzam tahsisat istenmesi, ordu şubeleri tarafından beşinci kolun teşkil ettiği tehlike etrafında ve bu kolun faaliyetinin Panama kanalına ve komşu memleketlere yapıldığı hakkında yapılan beyanat ve gazetelerde beşinci kol hakkında yapılan neşriyat Birleşik Amerikada ve Cenup Amerikasında fevkalâde bir asabiyet uyandırmaktadır.

Vaşingtonda ikamet eden Alman aileleri sıkı bir nezaret altındadır. Hedefi şüpheli şahısları gizli polise bildirmek için basiret kulüpleri ihdas edilmiştir. Dün kanlı bir kavga çıkmış ve aslen Alman olan bir Amerikalı bıçakla ağır surette yaralanmıştır.

Meclisin dünkü toplantısı

Ankara, 7 (A.A.) — Bugün Dr. Mazhar Germenin başkanlığında toplanan Büyük Millet Meclisi, ruznamede mevcut Türkiye - Suriye dostluk ve iyi komşuluk muahedesiyle bu muahedeye bağlı protokolların tasdikine, ordu subayları heyetine mahsus terfi kanununun dördüncü maddesinin tadiline dair kanun layihalarının alâkadar vekillerin huzuru ile müzakeresine karar vererek içtimaa nihayet vermiştir.

Meclis, pazartesi günü toplanacaktır.

Belçikada kalan talebemizin isimleri

Ankara, 7 (A.A.) — Belçikada kalan talebemizin isimleri dün ilân edilmişti. İsimleri aşağıda yazılı talebemizin de Belçikada bulunduklarına dair Hariciye Vekâletine malûmat gelmiştir:

Hidayet Aytaç, Cemal Güral, Mart Aka, Haydar Tansuğ, Vahit Çopur karısı ve iki çocuğu ile beraber, Tacettin Ataman.

İngilterenin yeni Moskova sefiri

Sofya, 7 (A.A.) — İngilterenin yeni Moskova büyük elçisi Krips, vazifesine gitmek üzere Atinadan Sofyaya gelmiştir.

Sofya, 7 (Hususi) — Moskovaya gitmekte olan İngiliz elçisi Krips Sofyadan geçerken Başvekil doktor Filof ve hariciye nazırı Popof ile görüşmüştür.

Fransanın yeni Moskova elçisi bugün şehrimizde

Fransanın Moskovaya tayin edilen yeni büyük elçisi Labonnanında ataşemiliterleri olduğu halde bu sabah tayyare ile Fransadan şehrimize gelecektir. Elçinin bugün aynı tayyare ile Moskovaya hareket etmesi muhtemeldir.

Buğday çeşnisi

Ekmeklerdeki buğday çeşnisi biraz değiştirilmiştir. Sert buğday miktarı yüzde yirmi beşten yüzde kırka çıkarılmıştır.

Şehir içindeki ahırlar

Yeni belediye zabıtası talimatnamesine göre şehir içinde ahır ve ağıl bulunmıyacak, mevcut olanlar da mühlet verilerek çıkarılacaklardır.

Hele tayyare gibi korkunç bir silâhın alabildiğine bol kullanıldığı bir çağda bu sıkıntı kat kat ziyadeleşir. Cephane, benzin ve iaşe kolları bir kere bunların ateşine tutulurlarsa, hem kendileri mahvolurlar, hem de onları bekleyenler...

Yeryüzü, iki gündenberi bir kıyamet manzarası içindedir.

Her millet, kendine göre bir "kozmogoni" yaratır. Her dinin de böyle bir tekvin düsturu var.

Bunların çoğu dünyanın altı günde yaratıldığını söylerler. Oluşla dağılış arasında renk ve şekil farkı yoktur. Dünya kurulurken de kıyameti andıran patlamalar, yangınlar ve tufanlarla çalkanmıştı. Şimdi yüzlerce kilometre topraklar üstünde patlayan yüz binlerce silâhın gürültüsü, yeni bir âlem kuruluşunun uğultusudur.

Birkaç gün sonra doğacak güneşler, belki bambaşka bir dünyayı aydınlatacaktır.

HAKKI SUHA GEZGİN

Bugün *MELEK* Sinemasında
NORMA SHEAREIR - TYRONE POWER
MARİE ANTOİNETTE
VE
ZORLA GÜZELLİK OLMAZ
LORETTA YOUNG - WARNER BAKSTER
Bugün saat 1 ve 2.30 da Tenzilâtlı Matineler.

Millî Piyangoda kazananlar

100.000 lira kazanan

9559

20.000 lira kazanan

32801

15.000 lira kazanan

45359

10.000 lira kazanan

8607

5.000 lira kazananlar

16507, 22523, 32997, 12367, 39743

Son üç rakamı 646 ile nihayet bulan 50 bilet 1000 lira, Son iki rakamı 60 ile nihayet bulan 500 bilet 60 lira.

Son iki rakamı 36 ile nihayet bulan 500 bilet 40 lira

Son rakamı 9 ile nihayet bulan 5000 bilet 10 lira

Tanı biletler ikramiyenin tamamını, nısıf biletler ikramiyenin yarısını 5 te 1 biletler ikramiyenin 5 te 1 ini 10 da 1 biletler de ikramiyenin 10 da 1 ini alır.

Bu keşidede bir bilet yüz bin, bir bilet yirmi bin, bir bilet on beş bin, bir bilet on bin, beş bilet beşer bin, iki bilet onar, beş yüz bilet altmışar, 500 bilet kırkar, beş bin bilet te onar lira ikramiye kazanmıştır.

Yani bu keşidede ikramiye kazanan ceman (6059) bilete üç yüz yirmi bin lira ikramiye tevzi edilecektir.

YEŞİL İSKELET

— 43 —

Godar teyit eder gibi başını eğdi.

— Güzel.. diye Baron devam etti.. Madem ki öyle, buyurun, hazırım. İstediğiniz suali sorabilirsiniz.

— Mükemmel... Size ilk soracağım sual: Jervez kaçırıldığı zaman o kadar büyük bir heyecan göstermenizin sebebi neydi? Nihayet onu bulmam için büyük bir kahramanlık gösterdiniz.

— Fakat bundan daha tabiî bir sebep olamaz: Jervez Menor benim kızımdır.

— Nasıl? diye Emil hayretle yerinden fırladı. Kızınız mı? Çıldırdınız mı?

— Mümkün.. Fakat basit bir hakikattir. Evet Mösyö Tine, ben sizin kâtibenizin öz babasıyım.. Anlıyorum Mösyö Tine, size bütün bu vakaları hikâye etmem icabediyor. Ben de gençtim Mösyö Tine.. Ben her zaman karşınızda gördüğünüz yaşlı, ağır başlı adam değildim. Ailem çapkınlıklarımdan bizar oluyordu. Taşrada Monleon şatosunda oturuyorduk. Ben tahsilimi Pariste yapıyor, tatil aylarımı şatoda geçiriyordum. Annemin Kolet Menor isminde fevkalâde güzel bir oda hizmetçisi vardı. Tafsilâta girişmiyeceğim.. Henüz talebe olan bir delikanlı ile fevkalâde güzel bir kızın sevişmeyi ne kadar ileriye götürebileceklerini tahmin edersiniz. Biz de deliler gibi sevişiyorduk. Bir sene yazın yine şatoya döndüğüm zaman Kolet bana çok benzeyen güzel bir kızın dünyaya gelmiş olduğunu haber verdi. Kızım bana benzemekte devam etmedi, fakat güzelliğini muhafaza etti, değil mi? Tabiî ben derhal ailemi vaziyetten haberdar ettim.. Babam kollarını havaya kaldırdı, isyan etti. Beni evden kovmaya kalktı. Fakat annem daha şefkatli idi, babama rica etti, aramızı bulur gibi oldu. Ancak bir Monleonun hizmetcisi ile evlenmesine asla imkân yoktu. Fakat zavallı bir kadın kolundaki çocuğuyla sokağa atılamazdı. Birkaç gün sonra Kolete çocuğunu namusuyla yetiştirmesine kâfi gelecek kadar yüklü bir çek verilerek şatodan çıkarıldı. Genç kadın yavrum ile beraber nereye sığındı, bunu bilmiyordum. Aradan seneler geçti. Koleti unutmuştum. Esasen biraz havaî olduğumu da evvelce söylemiştim. Jerveze gelince onun her türlü ihtiyacını evvelden temin etmiştim.

Ebeveynim ölmüştü. Bir müddet sonra ben de kendi sınıfımdan güzel bir kızla evlendim. Bu birleşmeden Röne dünyaya geldi. Çocuğum çalınıncaya kadar hiç bir hâdise zuhur etmedi. Ertesi gün polise müracaat edip vakayı haber vereceğim sırada ihtiyar bir kadının benimle hususi suretle görüşmek istediğini haber verdiler. Belki Röneye ait bir haberi vardır düşüncesiyle yanıma getirmelerini söyledim. Gelen kadın kendisinin Madam Lablanş olduğunu söyledi.

— Oh... Şu halde....

— Sonunu bekleyin. Bu beyaz saçlı, yorgun, çirkin kadının yirmi sene evvel bütün hislerimle bağlanmış olduğum Kolet Menor olduğunu öğrendiğim zaman duyduğum hayret ve (itiraf ederim) acıyı tarif etmeme imkân yoktur.

Bir müddet sonra karım salondan çıktığı için rahat rahat konuşmak imkânını bulduk. Kolet bir kıskançlık göstermek şöyle dursun, bilâkis karımın mevcudiyetine bile ehemmiyet vermemişti. O yavrumun başına gelmiş olan felâket hakkında bir haber getirmişti. Ancak bunu tamamen anlatabilmesi için, vakaları evvelinden almaya, şatodan çıkmış olduğu gündenberi başından geçmiş olanları anlatmaya mecbur kalıyordu.

"Monleon şatosundan ayrıldıktan sonra Kolet Menor Parise yerleşmişti. Bu arada Lablanş isminde bir ekmekçi ile tanışmış ve bir müddet sonra da onunla evlenmişti. Namuslu bir adam olan bu ekmekçi de duldu. Üstelik Röner isminde bir de oğlu vardı. Bu delikanlı babasının başına bela idi. Fevkalâde zeki olmasına rağmen bu zekâsını melânete sarfediyordu. Mühim bir lâboratuvarda kimyager olarak çalışıyor, şefleri bu delikanlının göstermekte olduğu kabiliyete hayran idiler. Fakat bu çocukta bir haydut ruhu vardı. Babası fevkalâde namuslu bir adam olmasına rağmen bu çocuğun kötü huylarının bir türlü önüne geçememişti.

Oğlunun türlü rezaletinden artık bizar olan baba nihayet çocuğunu reddetmiş ve bir daha evine kabul etmemişti.

Lablanş oğlundan nefret ettikçe bütün sevgisini karısının çocuğu Jerveze veriyor ve en mükemmel bir baba gibi hareket ediyordu.

Böylece dört beş sene geçti. Artık Roberden bahsolunmayordu, Jervez gittikçe büyüyor, güzelleşiyordu. İşte bu sıralarda ekmekçi Lablanş birdenbire ölüverdi. O zaman Rober miras almak için yeniden ortaya çıktı. Fakat sağlığında her hususu güzelce düşünmüş olan ihtiyar ekmekçi dükkânını ve nesi var nesi yoksa hepsini karısına bırakmıştı. Vasiyetnamesi gayetle sarihti. Rober emrivaki karşısında kalmış ve tabiî mirastan istifade edememişti.

Bu vaziyet haydut yaradılışında olan Roberde müthiş bir intikam hissi yarattı. Yalnızca Kolet ve kızı Jerveze değil, bütün cemiyete karşı nefret duyuyor, kin besliyor ve intikam arzusu duyuyordu.

Siz, bu haydudun ne şekilde sözünü tutmuş olduğunu benden daha iyi biliyorsunuz, Mösyö Tine.. Madam Lablanş bana geldiği zaman Sensovör caddesinde kocasının işine devam etmekte olduğunu, kızı Jervezin de bir hususî hafiye yanında iş bulmuş olduğunu söylemişti. Bu hafiye sizdiniz. Hâdiseler çok nazik bir şekil almıştı. Haydut, benim gayri meşru kızımın övey kardeşi oluyordu. Sonra ben de bu gençlik hatamın ortaya çıkmamasını ve bilhassa karım tarafından duyulmamasını istiyordum. İşte onun için polise müracaat edemedim.

Kolet Lablanş bana sizin adresinizi vermişti. Yazıhanenize geldim, beni Jervez karşıladı, fakat aramızdki münsebeti düşünmek hatırıma bile gelemezdi. Bundan sonrasını da biliyorsunuz. Bu şekilde siz de Yeşil İskeletin peşine takılmış oldunuz.

Bir sabah Madam Lablanş'dan bir telefon aldım. Çılgına dönmüş bir vaziyette idi. Kendisini derhal Sensovör caddesindeki dükkânında görmemi rica ediyordu.

(Daha var)

RADYO

8.6.940 Cumartesi

13.30: Program ve memleket saat ayarı, 13.35: Ajans ve meteoroloji haberleri, 13.50: Müzik: Fasıl heyeti, 14.30: Müzik: Riyaseticumhur bandosu, 15.15/15.30: Müzik: Cazband (Pl) 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Hafif müzik (Pl.) 18.30: Müzik: Radyo caz orkestrası (Şef: İbrahim Özgür), 19.00: Konuşma, 19.15: 19.45: Memleket saat ayarı, Ajans, 20.00: Müzik: Halk türküleri ve oyun havaları, 3 Bağlama, 3 saz, 2 cura, Tanıtan: Sadi Yaver Ataman, 20.30: Konuşma: (Günün meseleleri), 20.50: Müzik: Fasıl heyeti, 21.20: Müzik: Küçük orkestra, 22.20: Serbest saat. 22.30: Memleket saat ayarı, Ajans, 22.50: Konuşma (Ecnebi dillerde — yalnız kısa dalga postasile), 22.50: Müzik: Cazband (Pl.) (Saat 23.20 ye kadar yalnız uzun dalga ile), 23.25/23.30: Yarınki program ve kapanış.

9.6.940 Pazar

12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35 Ajans, 12.50: 1 — Okuyan: Safiye Tokay, 2 — Okuyan: Aziz Şenses, 13.30/14.30: Müzik: Küçük orkestra, 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Karışık müzik (Pl.) 18.50: Müzik: Radyo caz orkestrası (Şef: İbrahim Özgür) Soprano Bedriye Tüzün'ün iştirakiyle. 19.25: Konuşma. 19.45: Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoroloji haberleri, 20.00: Müzik: Fasıl heyeti, 20.45: Konuşma (Tarihten sayfalar), 21.00: 1 — Okuyan: Celâl Tokses, 2 — Okuyan: Mefharet Sağnak, 3 — Okuyan: Tahsin Karakuş, 4 — Okuyan: Safiye Tokay, 5 — Okuyan: Aziz Şenses, 21.45: Müzik: Cazband (Pl.) 22.30: Memleket saat ayarı, ve Ajans haberleri, 22.45: Ajans spor servisi. 23.00: Müzik Cazband (Pl.) 23.25/23.30: Yarınki program ve kapanış.

Havalar neden bulutlu ve yağmurlu geçiyor?

Halk arasında dolaşan rivayetlere göre Garp Cephesindeki harp bu hususta müessirmiş

Rasathane müdürünün verdiği kıymetli izahat

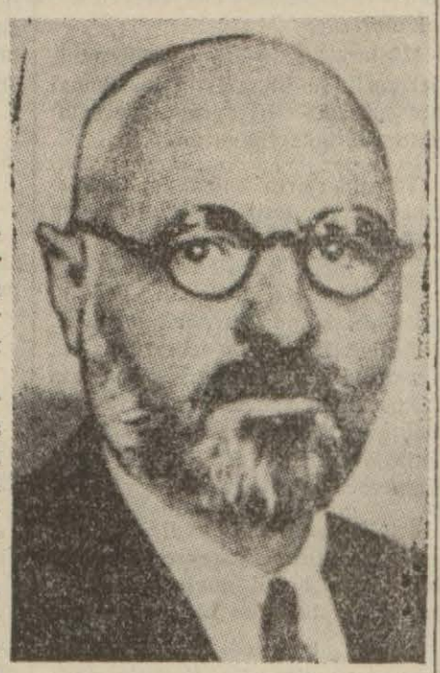

Haziran girdiği halde havaların hâlâ bir sonbahar gibi devamı herkesi telâşa düşürmekte; yaz mevsiminin bu şekilde bulutlu ve yağmurlu geçeceği zannını vermektedir.

Bu yüzden birçok sayfiye yerleri hemen boş gibidir. Herkes ihtiyatlı davranmakta ve dünya vaziyetiyle beraber havanın da ne şekilde devam edeceğini göstermesini bekliyerek köylere göçetmeyi geri bırakmaktadır.

Birçok kimseler de havanın bulutlu ve yağmurlu gitmesini, harp sahalarında atılan binlerce topun havaya yaptığı tazyika hamletmektedir.

Gûya top gürültüleri bulutları bu taraflara doğru sevketmekte ve bu suretle havalarımız bulutlarla kaplanmaktadır. Halbuki dün kendisiyle görüştüğümüz Kandilli rasathanesi müdürü üstad Fatin bu hususta şunları söylemiştir:

"— Havada mayıs başındanberi bir gayri tabiilik vardır. Fakat bu gayri tabiilik yalnız bulutlu ve yağmurlu günlerin hazirana geldiği halde devam etmesindendir. Yoksa bu vaziyeti görüp de bütün yaz, havalar böyle gidecek demek doğru değildir. Tabiatin böyle cilveleri nadir olmakla beraber daima vukua gelebilir.

Bu sene de işte böyle tabiatin bir cilvesine şahit oluyoruz. Fakat ekseriya böyle bulutlu ve yağmurlu geçen ilkbahardan sonra yaz çok kurak ve sıcak geçer. Bu sene de böyle olacağını ve bundan sonra sıcak ve kurak aylar geçireceğimizi umuyorum.

Havaların böyle gitmesi bazı kimseleri sıkıntıya düşürüyorsa da köylüler çok istifade ediyorlar. Bu noktadan memnun olmamız icabeder.

Havaların yağmurlu gitmesine muharebe sahalarında atılan topların sebep olabileceği rivayetleri doğru olamaz. Ancak harp sahası bulutlu olur ve o bulutlar da hafif ve yüksek olursa o zaman top atışları bulutları aşağı indirerek yağmur yağmasına sebep olabilir. Fakat bu da ancak harp sahasına yağmur yağmasını icabettirebilir. Yoksa top sesleriyle Belçikadan veya Fransadan buraya kadar bulutların gelmesine imkân yoktur. Şimşekli bulutlara ise top atışları aksi tesir yapar ve dağıtır. Netice itibariyle memleketimizde havaların fena gitmesi muharebe ile alâkadar değildir; ve tamamen tabiî bir tesadüftür. Yaz mevsimini de her seneden kurak ve sıcak geçirmemiz beklenebilir."

İzmir mülhakatında dolunun zararları

Uzüm rekoltesi yüz bin kilo tahmin ediliyor

İzmir, (Hususi) — İki gündenberi İzmir mülhakatına yağmur ve dolu düşmüştür. Ödemişin Kiraz nahiyesine fındık cesametinde dolu yağmış, yulaf, arpa ve meyvalara zarar vermiştir.

Geçen yağmurlardan hâlâ Menemen mıntakasında sular altında yalan tarlalar mevcuttur. Değirmenderenin Palamut arası köyü civarında bir kanalın yarılmasından dolayı sular araziyi kaplamıştır.

Devamlı yağmurların mahsulât üzerinde tesiri pek büyüktür. Yağmurlar pamuk zeriyatını geciktirmiş ve mahsul üçte bir noksan kalmıştır.

Bağların vaziyeti iyi ve bereketli olmakla beraber Mildiyö ve külleme hastalıklarına müsaittir. Bu itibarla bir kaç defa göztaşı kullanılmasına ihtiyaç vardır. Eğer bundan sonra fevkalâde bir âfetle karşılaşılmazsa üzüm rekoltesi takriben yüz bin tona baliğ olacaktır.

* Balıkesir halkevinde bir bayan toplantısı yapılmış ve şehrin bütün kadınları iştirak etmiştir. Toplantıda vali de bulunmuş; Saide Koçak ,'Türk kadını,, mevzuu etrafında söz söylemiştir.

Mısır çarşısında

Tıb Tarih Enstitüsü alâkalı bir tetkik yaptırıyor

Belediyenin Mısırçarşısını istimlâk için bir ay mühlet verdiği yazılmıştı. Haber aldığımıza göre Mısırçarşısı esnafı kendilerine yeni yerler aramağa başlamışlardır. Çarşının bugünkü vaziyetini tesbit etmenin bir tarih borcu olduğu ve belediyenin bugünkü Mısırçarşısı dekorunu filmle tesbit etmesi hakkındaki temennimizin, başka bir cepheden tahakkuk ettiğini haber aldık. Tıp tarih enstitüsü, çarşının iç ve dışından ileride kıymetli bir tarih dökümanı olacak resimler aldırmıştır. Ayrıca eczacı mektebi doçenti B. Naşit, çarşı esnafının satmakta olduğu şeyler hakkında geniş bir tetkik yapmaktadır. Bu tetkiklerle aktarlarda satılmakta olan her eşyanın terkibini, nelere kullanıldığını, nerelerden temin edildiğini tesbit edecektir.

Deniz bayramı hazırlıkları

Kabotaj hâkimiyetimizi elimize aldığımız günün yıldönümü olan bir temmuzda yapılacak denizciler bayramı merasimlerinin hazırlığı ilerlemiştir. Hazırlıklarla meşgul olmak üzere deniz müesseseleri müdürlerinden mürekkep bir komisyon kurulmuştur.

FEKONDİTE

Yazan: EMİLE ZOLA

Çeviren: OSMAN YENSENİ

— 103 —

Bu büyük şair hulyası üstünde Nikolanın kendi fikirleri de vardı. O kimseye yük olmak istemezdi. Madem ki dar gelmeğe başlıyan vatanda ona yer kalmamıştı. o da ekmeğini çıkarmak için başka bir toprağı fethe gidecekti. Esasen gittiği yere vatanını da beraber canlı olarak götürüyordu. Maksadı, bilhassa onun hudutlarını ta uzaklara kadar götürmek, ve onun servet ve kuvvetini arttırmaktı. Bugün her tarafı keşfedilmiş olan esrarengiz Afrika onu cezbediyordu. İlkönce Senegale gidecek ve oradan Sudana, bakir toprakların göbeğine kadar ilerliyecekti. Lizbet ile birlikte kurmak istediği sülâlenin makarrı orası olacaktı. Nikola bu tasavvurlarını öyle neşeli bir tavırla anlatıyordu ki, Matyö ile Maryan, yaşaran gözleri ve sızlayan kalplerine rağmen gülümsemekten kendilerini alamadılar.

— Git çocuğum, biz seni tutamayız. Hayalın, seni çağırdığı yere git; sıhhat, neşe ve kuvvetini en ziyade nerede bulacaksan oraya git. Senden doğacak her şey bizim varlığımızı büyütecek ve bize şeref verecektir... Hakkın var, böyle bir vaziyette ağlamak doğru değildir. Senin gidişin bir bayram addedilmelidir; çünkü ailemiz dağılmayıp bilâkis yayılıyor, inkişaf ediyor, dünyayı fethediyor.

Bununla beraber, Lizbet ile Nikolanın düğünlerinden sonra vedalaşma günü pek acıklı oldu. Bütün ailenin son defa olarak bir masada yemelerini müteakip, macera arıyan çiftin ana topraktan ayrılmasına sıra gelince, metin olmağa niyet ettikleri halde herkes ağladı. Nikola yükte hafif gidiyordu. Fakat ümitleri taşkındı. Karısının on bin franklık çeyizinden başka yanına daha on bin frank alıyordu. İlk adımları böylece attıktan sonra, çalışma ve cesareti, teşebbüsünün kuvvetli ameleleri olacaktı!

Bu gidişten bilhassa mahzun olan en küçük kardeşleri Benjamendi. Henüz on iki yaşına basmamış halim tabiatlı, güzel narin bir çocukcağızdı. Aile tarafından en ziyade sevilen ve şımartılan o idi. Matyö ile Maryan onu hayatlarının sonuna kadar yanlarında tutmak, kendilerine saklamak isterlerdi.

— Dur seni öpeyim Nikolacığım.. Bir daha ne zaman geleceksin?

— Hiç bir zaman, benim küçük Benjamenciğim!

Çocuk titredi:

— Hiç bir zaman... Hiç bir zaman... Ah! Çok uzun! Bir gün gel de seni tekrar öpeyim.

Nikolanın da rengi attı.

— Hiç, hiç, hiç bir zaman.

Ve gözlerinden yaşlar dökülmeğe başlıyan Benjameni tutup havaya kaldırdı. Ve bu ebedi ayrılık anında herkesin kalbi keskin bir satırla ikiye bölünmüş gibi sızlıyordu.

— Allaha ısmarladık küçük kardeşim!... Hepinizi, hepinizi Allaha ısmarladık!

Matyö oğlunu muvaffakıyet temennilerile selâmetlerken, etrafını görmiyecek kadar gözleri yaşaran Benjamen halecanla annesinin fistanlarına sarılıyordu. Maryan onu kucağına aldı, ve sanki onun da bir gün gitmesi ihtimalinden korkuyormuş gibi kuvvetle göğsüne sıktı. Çünkü aile yuvasında ondan başka kimse kalmamıştı.

XXVIII

Fabrikanın muhteşem konağında, hayatının ve ümitlerinin daimî inhizamı ortasında, Konstans, on iki senedenberi talihinin belirmesini bekliyordu. Bu on iki sene içinde, Boşen mukadder olan düşmesine devam etmişti. Artık mezelletin en aşağı mertebesine inmişti. Arasıra kaçamak yapmakla başlıyan bu hal, karısının göz yummalarının verdiği cesaretle yavaş yavaş sokak tesadüflerine dökülmüş, ve nihayet en adî, en utanılacak hareketlere kapı açmıştı. Altmış beş yaşında olmasına rağmen Boşen zendostluktan hâlâ el çekmemişti. Sokak karılarının arkasından koşmakla nefsini telef eden bu insan müsveddesini ancak ölüm temizleyecekti. İhtiyarladıkça paraya kuvvet veriyor, girişip te altından çıkamadığı bir takım müstekreh maceraların rezaletini örtmek için mühim meblâğlar sarfına mecbur oluyordu. Oğlunu kaybedeliberi fabrikayı hiç benimsemiyordu. Mirasçı olmadıktan sonra onun için üzülmek, onu korumak ve terakki ettirmek neye yarardı? Hisselerini parça parça Dönize satıp parasını kadınlarla yiyordu.

Konstansın yılmak bilmiyen gururuna en ziyade azap veren şey, kocasının bu biçimsiz haliydi. Vaziyeti bütün fecaatile biliyordu. Şu menfur Matyölerin istedikleri anda eski sahibi sokağa atıp fabrikayı ellerine geçirebileceklerinin farkındaydı. Fakat yapılan itilâfta fabrika hisselerini tekrar satınalmak Boşene verilmişti. Konstansın muannit bir sebatla bir mucize beklemesine, görünmez yerden bir yardım ummasına acaba sebep bu muydu? Tam on iki sene boş bir beklenti, ve biribiri ardısıra gelen nikbetler içinde yuvarlandığı halde, gene bir gün muzaffer olacağından şüphe etmiyordu. Janvil çiftliğinde, Matyö ile Maryanın ihtişamı karşısında bir an gözleri yaşarmıştı. Lâkin o teessür çabuk geçmişti. Günün birinde hiç beklenmiyen bir hâdisenin onu behemehal bu çetin vaziyetten kurtaracağını gene kuvvetle umuyordu. Ne istediğini henüz pek iyi kestiremiyordu. Ancak, felekten bir dileği varsa, o da, Matyö ailesinin bir felâkete çarpıldığını görmeden ölmemekti. Mezarda yatan çocuğunun, ve sefahet çamuruna bulanan kocasının öcünü bu suretle almak istiyordu. Hayatını epey daraltmıştı, şimdi apartımanın yalnız alt katındaki odaları işgal ediyor ve yanında ancak bir tek hizmetçi bulunduruyordu. Morisin matemini ebediyen taşımak için daima siyah elbiseler giyer, yeis ve gamdan hasta olduğu, çok defalar müthiş hafakanlar içinde boğulduğu halde ağzından şikâyet namına bir söz bile çıkarmazdı. Fakat bomboş bir evde, bu kadar ıztırabı sinede saklamak ve ne bir evlâda, ne bir kocaya, ve ne de bir ahbaba açılamamak ne büyük bir hicrandı!

Sabit bir fikre tutulmuş gibi fabrikayı sıkı bir murakabe altında bulunduruyor, her akşam Moranjı yanına çağırıp orada olanlar hakkında günü gününe malûmat alıyordu. Böylece aylar, seneler geçiyordu. Ve hemen de her akşam Konstansa işler hakkında malûmat vermeğe giden Moranj, onu daima aynı küçük salonda, aynı siyah elbiseler içinde, aynı azimkâr beklenti halinde bulurdu. Başkalarının felâkete uğramalarından ona bir menfaat varmış gibi, sabır ve ümitle feleğin intikamını bekliyordu. Aradan bu kadar sene geçtiği halde hiç bir temennisinin yer bulmamasından meyus olmak şöyle dursun, bilâkis, neticede muzaffer çıkacağına gittikçe artan bir kanaatle inanıyordu. Şu kadar ki, on iki senedenberi, her akşam Moranjla aynı mükâleme cereyan ederdi.

— Yeni bir havadis yok mu Madam?

— Hayır dostum, bir şey yok.

— Eh! Yeter ki sağlık olsun. Daha iyi günler beklenebilir.

— Sağlık nerede? O da yok. Mamafih gene bekliyoruz.

Nihayet bir akşam, Moranj küçük salona girerken, orada bir değişiklik olduğunu, orasının bir sevinç nefhasile ısındığını hisseder gibi olmuştu.

(Daha var)

VAKIT

Gazetede çıkan bütün yazı ve resimlerin bukuku mahfuzdur

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında	
Aylık	95	155	Kr.
3 aylık	260	425	»
6 aylık	475	820	»
1 yıllık	900	1600	»

Tarifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiven yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde VAKIT'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 Krş.

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim - satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40, iç sayfalarda 50 kuruş, dördüncü sayfada 1; ikinci ve üçüncüde 2; birincide 4; başlık yarı kesmece fiyatıdır.

Büyük; çok devamlı, klişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmi ilânların santim satırı 40 kuruştur.

Ticarî Mahiyette Olmıyan Küçük İlânlar

Bir defa 30; iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Vakıt hem doğrudan doğruya kendi idare yerinde, hem Ankara caddesinde Orhanbey hanında KEMALEDDİN İREN İlân Bürosu eliyle ilân kabul eder. (Bürosun telefonu: 20335).

DİKKAT!

Şirketi Hayriyeden:

Haziranın 11 inden başlayarak mer'iyete girecek tenzilli mutad bir aylık kart abonemanlarımız satılığa çıkarılmıştır. Bundan başka yaz mevsimini Boğaziçinde geçirmek isteyen sayın yolcularımıza mahsus fevkalâde olarak 1 Temmuzdan itibaren 3 aylık % 50 ye kadar tenzilâtlı kart abonemanlarımızın bu sene dahi tatbik edileceği ve 15 Hazirandan itibaren de satılığa çıkarılacağı şimdiden ilân olunur.

İstanbul Levazım Âmirliği satınalma Komisyonu ilânları

1000 kilo pamuk alınacaktır. Müteahhit nam ve hesabına açık eksiltmesi 14—6—940 cuma günü saat 14 te Tophanede Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 600 lira ilk teminatı 45 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (927) (4464)

* * *

Miktarı
24,300 kilo çalı fasulyesi
52,300 kilo ayşekadın fasulyesi
86,500 kilo barbunya fasulyesi
98,000 kilo taze kabak
26,000 adet Hiyar.

Yukarda yazılı beş kalem sebzenin pazarlıkla eksiltmesi 10/6/940 Pazartesi günü saat 14 de Tophanede İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 17,174 lira 50 kuruştur. Rumeli cihetine ait sebzenin ilk teminatı 884 lira 6 kuruş, Anadolu cihetine ait sebzenin ilk teminatı 404 lira iki kuruştur. Şartnamesi Komisyonda görülür. İsteklilerin kanuni vesikalarile belli saatte Komisyona gelmeleri. (934) (4643)

* * *

On altı bin üç yüz otuz kilo tereyağı alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 10/6/940 Pazartesi günü saat 15 de Tophanede İstanbul Levazım Âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli on yedi bin dokuz yüz altmış üç lira, ilk teminatı bin üç yüz kırk yedi lira 22 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (907) (4304)

* * *

Haydarpaşa cihetinde 500 ton kara nakliyatı yaptırılacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 10/6/940 Pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1118 lira, kati teminatı 167 lira 70 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (6) (4697)

* * *

5000 adet yarım yuvarlak demir halka müteahhid nam ve hesabına alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 14/6/940 Cuma günü saat 14,30 da Tophanede Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 300 lira kati teminatı 45 liradır. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri (7)4733

* * *

2000 adet tevhit semeri iskeleti müteahhit nam ve hesabına alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 14/6/940 Cuma günü saat 15 de Tophanede Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 8000 lira ilk teminatı 600 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanuni vesikalarile belli saatte komisyona gelmeleri. (8) (4734)

1940 İKRAMİYELERİ:

T. İş Bankası

1940 Küçük Carî Hesaplar

Ikramiye Plânı

1 adet	2000 lira	=	2000.— lira
3 „	1000 „	=	3000.— „
6 „	500 „	=	3000.— „
12 „	250 „	=	3000.— „
40 „	100 „	=	4000.— „
75 „	50 „	=	3750.— „
210 „	25 „	=	5250.— „

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

SAHİBİ: ASIM US
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası
Umum Nesriyatı idare eden. Refik Ahmet Sevengil

Elektrik idaresinden istediğimiz

Tahsildarların hangi günlerde müracaat edeceği halka bildirilmeli

İstanbul Elektrik ve Tramvay işletmesi müdürlüğünden dün şu tavzihi aldık:

İdaremiz müşterilerine verdiği elektriğin bedelini 2 aylık bir sarfiyat toplandıktan sonra tahsil eder ve tahsilâtını muntazam yapabilmek için müşterileri, faturaların ibraz müddetile alâkadar olarak icabında 3 defaya kadar gidebilecek ihbariye bırakır. I. inci ihbariyeyi sayıcıyı okuyan memur seyyanen bütün müşterilere verir ve bunda her müşterinin sarfiyatı kaydedildikten sonra işaretin kendi tarafından da kontrol edilmesi ve bir kaç gün sonra faturanın ibraz edileceği bildirilir. Fatura 4—5 gün sonra çıkar ve ibraz edildiği zaman tediye edilmezse 8 gün içinde verilmesi ricasile 2. nci beyaz bir ihbariye bırakılır. Tahsildar 9 gün sonra uğrar 1. inci ihbardan itibaren 12—13 gün geçmiştir. Parayı yine alamazsa o vakit 3. üncü ihbar olarak ve nazarı dikkati celbetmek üzere kırmızı kâğıdı bırakır. Bu varaka bırakıldığı vakit artık müşteriye yapılacak müracaatlar bitmiş demektir ve 1—2 gün zarfında da elektriği kesmek mecburiyeti hasıl olur.

Müşteri bu 10—15 günlük müddet zarfında idaremizin her hangi bir şubesine uğrayıp ta parasını yatırmak kolaylığına maliktir.

Tahsildarların müracaat tarihlerine gelince, tatil günlerinin araya girmesi gibi mücbir sebeplerin bir iki gün farkettirmesi istisna edilirse bu müracaat zamanları her iki ayda bir daima aynı tarihlere tesadüf eder. Esasen bu tekerrürde intizam muhafaza edilmiyecek olursa 120,000 i mütecaviz müşteriye hizmet eden idari mekanizmanın da intizamını muhafaza etmek kabil olamıyacağı aşikârdır.

VAKIT — Bizim istediğimiz şey, gerek kontrol ve gerekse tahsildarların ayın hangi günlerinde geleceklerini bildiren bir programdı.

Cevapta bu esaslı noktaya itizarla temas edilmiştir. Halbuki şikâyetimizin ruhu bu noktadadır.

Halka hizmet edenler, bu hizmeti işkence haline koyamazlar. İdare hangi günlerde saati sayacak hangi günlerde para alacaksa mutlaka bunu bildirmeli. Eğer teşkilâtı itiraf edildiği veçhile buna müsait değilse, borcuna sadık müşterileri kusurlu gibi gösteren mahut kırmızı kâğıdı da bırakmaktan çekinmelidir.

İthalât birliklerinde idare heyeti seçimi

Yeni kurulan ithalât birliklerinin idare heyeti seçimlerine devam edilmektedir.

Dün manifatura ithalâtçıları birliği ile madenî eşya ithalâtçıları birliğinin idare heyetleri seçimleri yapılmıştır.

Manifaturacılar idare heyetine Remzi Avunduk, Vehbi Bilemer, Sümer Bank müesseseleri, Celil Ali Birnar, Fındıklıyan firması ve şeriki Sadi, Suraski mahdumları, Remzi Tekarı, Mihal Nikolaidi ve murakipliğe de Hacı Necip oğlu seçilmişlerdir. İdare heyeti azaları sonra bir toplantı yapmış ve reisliğe Remzi Avunduku, reis vekilliğine de Vehbi Bilemeri tayin etmiştir. İcra komitesine de Rifat ile Remzi Avunduk intihap olunmuştur.

Madenî eşya ithalâtçıları da saat 14 te toplanmışlar ve ilk olarak demir ve çelik ithalât limitet şirketinin feshini kararlaştırmışlardır. Bundan sonra madenî eşya ithalâtçıları birliği kurulmuş ve idare heyeti intihabı yapılmıştır. Heyete doktor Halil Sezer, Akdeniz şirketi, Vehbi Koç, Hasan Tahsin, Kazarof Nişanyan, Mustafa Nazmi ve şeriki Refik İsfendiyar, Hamdi Özgüç, İsmail Hakkı Özbakır, ve murakipliğe de Nazmi Balkanoğlu intihap olunmuştur. İdare heyeti bugünlerde toplanarak reis seçimi yapacaktır.

İstanbul 5 inci İcra Memurluğundan:

940/1564

Merhun olup satılmasına karar verilen muhtelif cins ev eşyası 11.6.940 tarihine müsadif Salı günü saat 16 dan 17 ye kadar Beyoğlu, Tarlabaşı, Tirşe sokak, Makedonya apartmanında satılacağından taliplerin mezkûr gün ve saatte mahallinde bulunacak icra memuruna müracaatları ilân olunur. (32547)

BORSA

Ankara 7-6-940

ÇEKLER

1 Sterlin	5.24
100 Dolar	148.—
100 Frc.	2.9675
100 Liret	8.3175
100 İsviçre Frc.	29.2725
100 Florin	—
100 Rayişmark	—
100 Belga	—
100 Drahmi	0.9975
100 Leva	2.—
100 Çek Kronu	—
100 Peçeta	14.455
100 Zloti	—
100 Pengö	29.9425
100 Ley	0.625
100 Dinar	3.8525
100 Yen	38.7850
100 İsveç Kr.	31.050
100 Ruble	—
Altın	23.50

Esham ve Tahvilât

1938 % 5 ikramiyeli	19.—

KAYIPLAR

6.6.940 saat 9 da Fatih malmüdürlüğünden almış olduğum üç aylık maaş tutarı (77) lira nakit para ile berat ve maaş cüzdanımı zayi ettim.

Cüzdan ve beratımın aşağıdaki adresime posta vasıtasile gönderilmesini diler, aksi takdirde bu cüzdanla beratın yenisini alacağımdan hükmü olmadığını ilân ederim.

Yedikule Hacıpir mahallesi Çarşaflı sokak (6) numarada mahkemei Şeriye kâtipliğinden mütekait Ömer Tanış (32551)

* * *

Tatbik mühürümü kaybettim. Yenisini yaptıracağımdan eskisinin hükmü kalmadığı ilân olunur.

Üsküdar Paşakapısında 14 Sabiha Yeşin

* * *

Tatbik mühürümü zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Aksaray: Çakırağa mahallesi Cami sokak 20 numarada Azize Ortan (32550)

* * *

Fatih nüfus memurluğundan aldığım nüfus kâğıdım ile askerlik vesikamı zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Şehremini İbrahim çavuş mahallesi Mevlâna caddesi 137 numarada Salih Koçak (32554)

* * *

Nüfus kâğıdımla askerlik tezkeremi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Karagümrük: Durmuş Ali mahallesi Çeşme sokak 28 numarada Ahmet Yılmaz. (32548)

* * *

3415 numaralı bisiklet ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur,

Halıcıoğlu: Turşucu mahallesi Kuttum sokak 23 Hüsamettin (32541)

***

42/49—16.2.939 Beyannameye ait 4599 sayılı 22.2.939 günlü gümrük makbuzunu kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. **Davit Yesula (32555)**

İlân

Beyoğlu 3 üncü sulh hukuk hâkimliğinden:

940/1587

Verjin tarafından Surpik, Roza, Aznif, Mari, Aşhen, Janet ve Onnik aleyhlerine açılan izalei şuyuu davasının muhakemesinde dava edilenlerden Onniğe gönderilen davetiye bilâtebliğ iade edilmiş ve zabıta tarafından yapılan tahkikat neticesinde ikametgâhının meçhul olduğu anlaşılmakla davacı vekilinin talebile 20 gün müddetle ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olduğundan muhakeme günü olan 12.7.940 saat 10 da dava edilen Onniğin bizzat mahkemeye gelmesi veya musaddak bir vekil göndermesi aksi takdirde gıyabında mahkemenin görüleceği davetiye makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (14799)

Türkiye Cumhuriyeti

Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 1oo,ooo,ooo Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

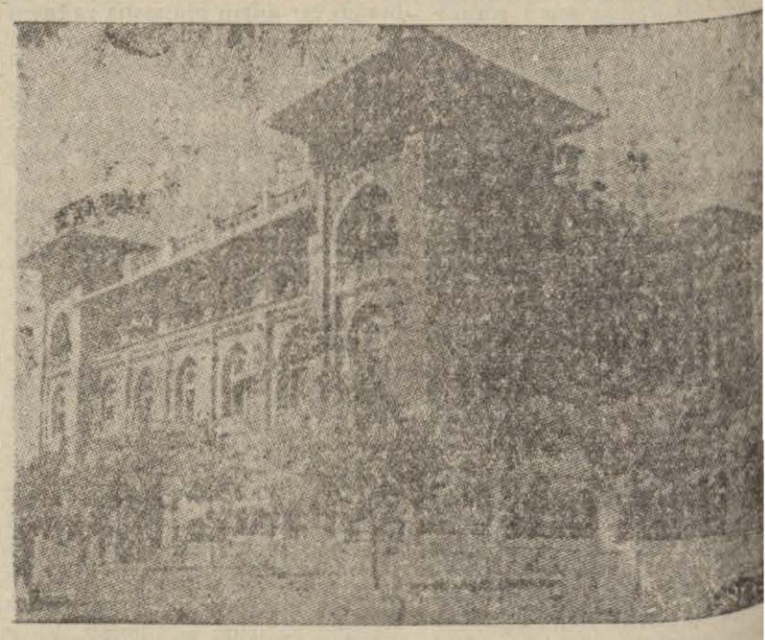

Para biriktirenlere 28,800 Lira ikramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 9 fazlasiyle verilecektir. Kuralar senede 4 defa: 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli (10.851) lira olan (2000) metre tafeta şayi kumaşın 18 Haziran 940 tarihineraslayan Salı günü saat 11 de kapalı zarf münakasası yapılacktır.

2 — İlk teminti (813) lira (83) kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyona makbuz mukabilinde vermeleri. (4550)

* * *

1 — Mevcut evsafı mucibince tahmin edilen bedeli 6180 lira olan 300 metre Salşpurun 11.6.940 tarihine raslayan Salı günü saat 14 de Kasımpaşada bulunan deniz levazım satınalma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı (463.50) lira olup şartnamesi her gün iş saati dahilinde mezkûr komisyondan bedelsiz alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesaikle birlikte adı geçen komisyona müracaatları. (4708)

* * *

1 — 3.6.940 Pazartesi günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmeye konulup talip çıkmayan mevcut keşif plân, şartname ve hususi fenni şartnameleri mucibince tahmin olunan bedeli (126.386,70) lira olan Heybeliada deniz harp okulu ve lisesi sahasında yapılacak yemekhane ve yatakhane binasının pazarlık eksiltmesi 10.6.940 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14,30 da Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

2 — İlk teminat miktarı (7569,33) liradır.

3 — Mevcut keşif plân vesartnamesi her gün 632 kuruş bedel mukabilinde mezkûr komisyondan alınabilir.

4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde icabeden vesaikle birlikte belli gün ve saatte mezkûr komisyona müracaatları. (4624)

İstanbul Hava Aktarma Anbarı Direktörlüğünden:

1 — 55 adet Branda eşya örtüsü)
1000 adet portatif çadır) Diktirilecektir.
1500 takım yazlık elbise)
50 adet mahruti çadır.)

2 — Pazarlıkla ihalesi 10.6.940 Pazartesi günü saat 14 de Yeşilköy hava aktarma anbarı satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin şartname ve nümuneleri görmek üzere her gün ve pazarlığa gireceklerin mezkûr günde teminatlarile komisyona müracaatları. (4754)

İNHİSARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Cinsi	Miktarı	Muh. bedeli Lira	Kr.	% 7,5 teminatı Lira	Kr.	Eksiltme Şekli	Saati
Bira şişesi kapsülü	10.000.000 A. sif	35.000	—	2625	—	Pazarlık	15
Bira fıçısı mantarı	100.000 A.	2338	—	175	—	Açık Ek.	16

I — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarda cins ve miktarları yazılı iki kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme ve pazarlık 17/VI/940 Pazartesi günü İstanbulda Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Kapsül şartnamesi Levazım şubesi veznesinden, Ankara, İzmir başmüdürlüklerinden 175 kuruşa alınabileceği gibi mantar şartnamesi mezkûr şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme ve pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (4299)